

MARINEFORENINGEN

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG"

MEDLEMSBLAD FOR
DANMARKS MARINEFORENING

DECEMBER 2013 | NR. 6 | 100. ÅRGANG

1933 var året, hvor den dansk-grønlandske historie blev præget af tre markante begivenheder. Den 5. april afgør den Internationale Domstol i Haag, at Danmark har ubestridt overhøjhed over Østgrønland. I efteråret afsluttes den 7. og sidste Thule-ekspedition, og på årets korteste og mørkeste dag, vintersolhverv, klokken 01.20 den 21. december dør polarforskeren Knud Rasmussen.

Dobbeltbilledet viser den maritime udvikling fra 1933 op til 2013. Fra Knud Rasmussens nybyggede galease "Kivioq" der blev anvendt under den 7. Thule-ekspedition i 1933 frem til Søværnets inspektionsfartøj KNUD RASMUSSEN anno 2013. (Foto: Knud Rasmussens Hus og Jona Astrid, FLV FOT)

for SØVÆRN og SØFART

TEMA
**KNUD
RASMUSSEN**

**DANMARKS
MARINEFORENING**

Forberedelse til fremtidens opgaver

Af: Frank Trojahn, kontreadmiral, Chef for Søværnets Operative Kommando

Allerførst vil jeg gerne takke for, at jeg som ny Chef SOK har fået lejlighed til at skrive til "Under Dannebrog". I Søværnet er vi meget glade for tilknytningen til Danmarks Marineforening og for den interesse og imødekommenhed, vi altid møder fra Marineforeningens medlemmer. Det være sig i forbindelse med højtideligholdelse af Søværnets mærkedage eller den varme modtagelse, som vores besætninger altid hilses velkommen med, når vores skibe går i dansk havn.

I min klumme her i "Under Dannebrog" vil jeg skrive om, hvordan jeg ser den retning, som Søværnet skal udvikle sig i de kommende år.

Søværnet skal først og fremmest lægge tyngden på at kunne indsættes i skarpe operationer. Det kræver, at vi kan udnytte de store muligheder, vi har i fregatterne og støtteskibene. Ikke mindst skal vi kunne drage fuld effekt af de komplekse våben- og sensorsystemer, som skibene har og bliver udstyret med. Det kræver træning af enhederne i et tæt samspil med eskadrerne, vores skoler og vores stabe. Dertil har vi mulighed for støtte fra andre NATO landes flåder.

Støtteskibet ABSALON har, som den første af Søværnets enheder, deltaget i et ugelangt havarikursus i Neustadt, Tyskland. Her blev besætningen udsat for en række komplekse scenarier, som alle fik et stort udbytte af. Det skal vi bygge videre på. Erfaringerne herfra skal udnyttes i resten af flåden.

Endvidere ser jeg store perspektiver i at sende fregatterne og støtteskibene til den engelske flådes "Flag Officer Sea Training". Her skal de deltage i en seks ugers benhård uddannelse, hvor skibets divisioner bliver gennemgået én for én, og hvor besætningen bliver presset helt ud i det yderste. Består skib og besætning dette forløb, er enheden klar til at løse opgaver i det fulde opgavespektrum.

På det operative område løser vi militære og civile opgaver i den mere bløde ende. Men også her skal vi udvikle os. For eksempel i Arktis, hvor vi kan forvente, at vi vil få flere opgaver over et større område i takt med, at isen i Arktis smelter.

Vi skal derfor kunne indsættes i operationer fra de koldeste farvande i nord til de

varmeste omkring Ækvator. Og vi skal være forberedte på nye typer af operationer. På det seneste har Danmarks Rederiforening og flere politikere udtrykt, at de er positive over for, at Søværnet indsættes i bekæmpelsen af pirateri ud for Vestafrika. Hvis det besluttes, bliver der tale om en anden form for indsats end ved Østafrika. Alene af den årsag, at situationen og truslen er væsentligt anderledes. Det kan være en konventionel maritim militær indsats eller en indsats, hvis formål er kapacitetsopbygning i de vestafrikanske stater. Eller det kan være en kombination. Det vil i givet fald være en politisk beslutning.

Indtil videre er vi igen blevet bedt om at udsende en enhed til Østafrika for at deltage i NATO Operation Ocean Shield i det Indiske Ocean. ESBERN SNARE er allerede indtrådt i operationen og forventes at være hjemme igen i midten af januar 2014. Antallet af pirateriangreb og kapringer af skibe er heldigvis faldet drastisk, siden vi første gang var i området i 2008. Men der er en stor risiko for, at hvis internationale flådestyrker ikke fortsat er til stede, vil pirateriet blusse op igen. Det giver derfor god mening, at Danmark fortsat yder sit bidrag til at bekæmpe pirateri i Østafrika. ■

APROPOS

...Den 4. oktober var der velgørenhedskoncert i Holmens Kirke til fordel for genopbygningen af Frihedsmuseet, der brændte ned natten mellem den 28. og 29. april i år. Under koncerten var der opsat indsamlingsbøsser, og der kom ifølge det oplyste en del penge ind under arrangementet. I forbindelse med genopbygning er det muligt løbende at donere penge til projektet. Donationer kan indbetales til **Nordea Bank. reg. nr. 5501, konto nr. 0103441773...**

...Nærværende Tidsskrifts faste researcher i det jyske søhøjland Søren Christensen, har med det lokale dagblad Midtjyllands Avis som kilde, gjort nærværende redaktion opmærksom på, at der midt i Borre Sø, er placeret et sømærke, der kun er godkendt til brug i soområdet. Efter nogen polemik gav Farvandsdirektoratet i september 1979 tilladelse til og opsatte "isoleret færemærke" på en meget lille stenet grund i Borre Sø ved navn Stejlgrunden. Mærket består af to kugler på stæge med gruppeblinkkarakter FL (2) 10s. Fyret er af Silkeborg Sejlklub navngivet Kjemsfyrt... ■

Arbejdet med at fremtidssikre Marineforeningen skudt i gang

Af Landsnæstformand Kurt Flatau

Lørdag den 26. oktober 2013 deltog 114 repræsentanter fra 56 afdelinger i afdelingsformandsmødet på Ryes Kaserne i Fredericia. Mødets hovedformål var at tage hul på projektet omkring Danmarks Marineforenings fremtid efter det veloverståede 100-års jubilæum.

Mødet blev indledt med forskellige indlæg. Med baggrund i flere tilfælde, hvor en afdelingskasserer havde taget af kassen, gav landskasserer Elo Henriksen gode råd om, hvordan man kan kontrollere afdelingens økonomi og især kassererens dispositioner, således at eventuelle "fiffler" kan forhindres og underslæb undgås. Derefter fortalte landssekretær Søren Konradsen

om Forsvarets nye regler for lån af lokaler og afvikling af arrangementer på Forsvarets etableringer, og endelige gav Kurt Verner, Nyborg en gennemgang af de tiltag, som afdelingen havde gjort for synlighedsforbindelse med afdelingens 100-års jubilæum til inspiration for de deltagende afdelinger.

Efter frokosten tog man så fat på mødets egentlige formål. Landsformanden indledte med en gennemgang af Kommissoriet for projektet, samt udarbejdelsen af dette ved løbende drøftelser i landsbestyrelsen, således at det var en enig landsbestyrelse, der fremlagde Kommissoriet for afdelingerne. Ved efterårets distriktsmø-

Medlem af Nyborg Marineforening kommandørkaptajn Kurt Verner, fortæller deltagerne ved formandsmødet Fredericia, hvordan Nyborg Marineforening bruger afdelingens 100 års jubilæum som afsæt for øget synlighed i lokalsamfundet.

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for Søværnet og søfarten ved fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personel, der er eller har været tjenstgørende i Søværnet.

Æresformand er
Hans Kongelige Højhed
Kronprins Frederik

MARINEFORENINGEN
TRONDHJEMSGADE 5, KLD.
2100 KØBENHAVN Ø
Tlf. 33 15 28 86 · fax. 33 15 28 87
Postgirokonto: 2 00 16 08
E-mail til Landskontoret og »Slopkasten«
landskontoret@marineforeningen.dk
Hjemmeside: www.marineforeningen.dk

Scan QR-Koden med mobiltelefonen og gå direkte ind på Danmarks Marineforenings site.

Kontortid:
Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand:
Kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen
Stenvænget 5, 2640 Hedehusene

Landsnæstformand:
Fuldmægtig Kurt Flatau
Solhøj 14, 2990 Nivå

Landskasserer:
Erhvervsbologichef Elo Henriksen
Helgasvej 5, 2970 Hørsholm

Landssekretær:
Seniorsergent Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th, 1400 København K

Skytteudvalgsformand:
Salgsingeniør Jørgen Kjeldsen
Gadevænget 12, 3320 Skævinge
Telefon: 48 28 90 22
e-mail: jorgenkjeldsen@webspeed.dk

Under Dannebrog:
ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni, august, oktober, december.
Oplag dette nummer: 10.600
Redaktør Leif Mortensen
MKM – Viborg
Telefon: 21 92 30 55
e-mail: lm@pn1.dk

Medlem af DANSKE MEDIER

Tilmeldt FMK

der har opgaven været drøftet, og ligeledes har hvert distrikt udpeget en repræsentant til hver af de to arbejdsgrupper.

Kommissoriet beskriver baggrunden for projektet, samt de forudsætninger, der ligger til grund for arbejdsgruppernes opgaver. Den ene arbejdsgruppes opgave er at udarbejde forslag til foreningens formål og virksomhed herunder medlemskriterier, og den anden arbejdsgruppe har til opgave at se på foreningens organisatoriske struktur med henblik på at skabe en ny og smidigere struktur, der tilgodeser

afdelingernes behov for information og indflydelse.

Efter en god og konstruktiv debat blev de to arbejdsgrupper nedsat, og disse skal nu i gang med at løse de stillede opgaver. I hver arbejdsgruppe er én repræsentant for hvert distrikt, og derudover er Søren Konradsen, Amager tilknyttet den første arbejdsgruppe, og Kurt Flatau, Hørsholm/Rungsted tilknyttet den anden arbejdsgruppe – begge som ”konsulenter” med henblik på at sikre overholdelse af Kommissoriets retningslinjer samt være

behjælpelig med at holde grupperne ”på sporet”.

Med baggrund i den særdeles positive indstilling blandt mødets deltagere, ser landsbestyrelsen frem til resultatet af arbejdsgruppernes arbejde, der skal resultere i en fremtidssikring af Danmarks Marineforening.

Et meget positivt og givtigt møde med en god stemning og det var indtrykket, at de fremmødte repræsentanter for afdelingerne var oprigtigt glade for mødet. ■

Julemærket 2013

Julemærket fra Danmarks Marineforening anno 2013 er naturlig nok kædet sammen med Marineforeningens 100 års jubilæum. Såvel mappe som mærker er prydet med jubilæumslogoet.

Fra jubilæumsbogen ”For Søværn og Søfart – Danmarks Marineforening i 100 år” skrevet af orlogshistoriker Hans Christian Bjerg sammenfattes Marineforeningens 100 årig historie i fire dele.

De fire komprimerede afsnit giver et godt og retvisende overblik over organisationens første 100 år.

Julemærkerne, med eller uden mappe, kan kun købes gennem Danmarks Marineforeningens 76 lokalafdelinger. ■

PERSONALIA

Afdelingsformand Køge Marineforening John Erik Engskov, blev den 1. juli 2013 tildelt Flottans Mäns Hederstecken af Ängelholm afdelingen v/ordförande Lars Linde.

Kommandør Michael Thoring Flagstad er fra den 4. oktober 2013 at regne benådet med kommandørkorset af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajnerne Helge Oscar Beyer Christensen, Mogens Maschoreck og Stig

Meyer er fra den 4. oktober 2013 at regne benådet med ridderkorset af 1. grad af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajnerne Claus Lundholm Andersen, Kim Møller Nielsen Juhl og Lars Jørgen Jensen er fra den 4. oktober 2013 at regne benådet med ridderkorset af Dannebrogordenen.

Marinespecialist Heine Althon Jensby og mekaniker Preben Sandau er fra den

4. oktober 2013 at regne tildelt fortjenstmedaljen i sølv.

Afdelingsformand i Assens Marineforening, distriktsformand for distrikt VII/Fyn samt medlem af Danmarks Marineforenings forretningsudvalg overhovmester Ole Henry Julsrud, blev under landsbestyrelsesmødet i København den 19. oktober 2013 af landsbestyrelsen tildelt Danmarks Marineforeningens hæderstegn i Guld. ■

Hæderstegn i guld til Ole Julsrud

Ved efterårslandsbestyrelsesmødet, der blev afholdt i Søofficersforeningens smukke lokaler i Søkvæsthuset på Christianhavn, blev afdelingsformand i Assens Marineforening, distriktsformand for di-

strikt VII/Fyn, overhovmester Ole Julsrud tildelt Danmarks Marineforenings Hæderstegn i Guld.

Inden da havde landsbestyrelsen haft et

kompakt arbejds møde, hvor der især var fokus på de kommende møder om Danmarks Marineforenings fremtidige virke og organisation.

Ud over landsbestyrelsen, redaktøren og skytteudvalgsformanden deltog Pierre Jensen og Flemming Heden Knudsen som observatører.

Ved aftenarrangementet deltog blandt andet chefen for Søværnets Operative Kommando kontreadmiral Frank Trojahn, kommandørerne Niels Jakob P. Hansen og Per Frank Hansen samt orlogsprovst Ejgil Bank Olesen og orlogshistoriker Hans Christian Bjerg. ■

Ole Julsrud (tv.) modtager af landsformand Jens Ole Løje Jensen Danmarks Marineforenings Hæderstegn i Guld med diplom.

LEDER

Vi holder "næsten" skansen

Med et yderst lavt indtag af værnepligtige samt nedlæggelse og sammenlægninger af Hærens regimenter har især soldaterforeningerne en stor opgave med at fastholde medlemsniveauet. Søværnet modtager mellem 300 og 400 værnepligtige på årsbasis. På den baggrund kunne man også frygte, at Danmarks Marineforening ville opleve en markant medlemsnedgang i disse år.

Men virkeligheden er, at medlemstallet i Marineforeningen over tid bevæger sig op

og ned i relativ små ryk.

Ved udgangen af oktober 2013 har Danmarks Marineforening 9.594 medlemmer. Det er lidt under det magiske tal 10.000, som har været landsbestyrelsens erklærende mål siden årtusindeskiftet. I forbindelse med en stor landsdækkende kampagne for nogle år siden lykkedes det at runde dette medlemstal.

At de store medlemsnedgange er gået uden om Marineforeningen, beviser for

det første, at alle afdelingsbestyrelser sammen med landsbestyrelsen arbejder målrettet med synliggørelsen af organisationen. Men må også – som tidligere påstået på denne plads – været et bevis på, at det setup Danmarks Marineforening og de 76 lokalafdelinger tilbyder nuværende og tidligere personel fra Søværnet, Marinehjemmeværnet samt handelsflåden og fiskeriet er godt at være en del af. ■

Morten

Danmarks Marineforenings rolle er blandt andet, med udgangspunkt i foreningens tre hovedopgaver: Politisk lobbyisme, formidling og kammeratskab, at løfte opgaven som en samlende socialt og fagligt maritim forsvarspositiv institution, der skal fastholde og udbygge danskernes interesse og forståelse for Søværnets og søfartens nationale og internationale virke.

Ingen lette løsninger

Ud fra et økonomisk synspunkt har Vesten interesse i at dæmme op for pirateriet i Vestafrika. Men vejen dertil er ikke let, og meningene om, hvordan man kunne gribe ind fra vestlig side, er delte.

Af Jesper Bøttiger, Forsvarsakademiet

Som al udvikling i Afrika er også pirate-ribekæmpelse i Vestafrika komplekst. Det afspejles af uenigheden blandt to eksperter på området, som indikerer, at der ikke findes lette løsninger på pirateriproblemet. Heller ikke ved Vestafrika.

Major og militæranalytiker Johannes Riber Nordby fra Forsvarsakademiet mener, at dansk kapacitetsopbygning i Vestafrika skal tage udgangspunkt i Ghana. - Hvis Danmark ønsker at lave en langvarig militær kapacitetsopbygning i Vestafrika, bør man kigge på et land som Ghana. I en afrikansk kontekst er Ghana en rimelig demokratisk stat, som vi har et indgående kendskab til. En indsats herfra har størst chance for at skabe regional sikkerhed i området, vurderer han.

Lars Bangert Struwe fra Center for Militære Studier på Københavns Universitet afviser derimod kapacitetsopbygning i Ghana som en løsning på problemet. Han mener, at man bør gå direkte til nældens rod og opbygge en maritim sikkerhed i Nigeria

under en FN-koordineret indsats. - Jeg mener, at det er forkert at bruge ressourcerne i Ghana. Det er ikke dér, problemet ligger. Det er i Nigeria, vi skal sætte ind og opbygge en maritim sikkerhed, fordi det er Nigeria, der har problemet. Vi kan fra dansk side være med til at få skabt en FN-koordineret indsats i Nigeria, så politimagten i området kommer skibe til undsætning og opsøger piraterne, siger Lars Bangert Struwe, og forslår, at man kunne lægge en international flådestyrke frem til 12-sømilegrænsen i internationalt farvand.

Problemet med pirateri i Guineabugten ved Vestafrika er stigende. Men ifølge to danske eksperter er en mulig international indsats ikke helt enkel

Militær kapacitetsopbygning i Vestafrika

Johannes Riber Nordby er enig i, at Danmark og andre vestlige styrker kan gøre en indsats i forhold til farvandsovervågning, men han er meget skeptisk ved at hælde penge i Nigeria. - Mulighederne for støtte til en politimæssig indsats skal forstås i lyset af, at Nigeria som stat i bund og grund ikke fungerer. Det at give dem penge og lidt uddannelse er blot en måde at lappe på såret, siger han og advarer samtidig mod en FN-koordineret indsats. - I Vestafrika er en FN-koordineret indsats ikke en garanti for legitimitet. Hvis du derimod kan forankre indsatsen i en afrikansk institution som ECOWAS eller African Union, vil man have en langt større chance for at lykkes.

Hvis man fra dansk side vælger at indgå i pirate-ribekæmpelse i Vestafrika, skal der altså tænkes i helt nye og tværgående baner, og det skal overvejes nøje, hvilke parter man indgår samarbejde med, en overvejelse, som ikke er let. ■

Pirateri ved Vestafrika er i stigning

Søfarten er truet af pirateri ved Vestafrika. Fænomenet er ikke nyt, men problemet eskalerer, og rederierne har nu bedt EU om hjælp

Af Jesper Bøttiger, Forsvarsakademiet

I juli måned henvendte den europæiske rederiforening ECSA sig til EU-kommisjonen for at bede om hjælp til at sætte ind over for pirateri ved Guineabugten i Vestafrika. En rapport fra Oceans Beyond Piracy viser, at pirateri ved Vestafrika nu rammer flere søfolk end ved Somalia. Rederiforeningerne frygter, at problemet er ved at eskalere og har appelleret EU om øjeblikkelig handling på området.

Væbnet røveri

Situationen i Vestafrika er anderledes end i Østafrika på flere måder, forklarer Johannes Riber Nordby fra Forsvarsakademiet. - Ved Guineabugten fungerer pirateriet ikke ved gidseltagning som ved Somalia. Man taler om armed robbery, hvor piraterne kommer om bord på et skib, overfalder og tæver besætningen på en brutal måde og tager besætningens værdigenstande samt en stor del af fragten. Det

er ret korruperet, fordi man er i stand til at komme af med fragten i Nigeria.

Ved Togo, Benin, Elfenbenskysten og Nigeria angriber overfaldsmændene, når skibene er på vej ind til kysten, altså i territorialt farvand. Det gør det umuligt for en eventuel koalition at indsætte flådefartøjer uden at krænke de vestafrikanske landes suverænitet og rejser et problem for rederierne, som ved Østafrika har oplevet ▶

succes med kombinationen af bevæbnede vagter på skibene og muligheden for at tilkalde flådefartøjer fra den internationale koalition.

Udbredt korrupktion

Nigeria er omdrejningspunktet for pirateri i Vestafrika, både militært og handelsmæssigt. Men piratproblemet føles ikke så væsentligt for den nigerianske regering, vurderer Lars Bangert Struwe fra Center for Militære Studier på Københavns Universitet. - Som Afrikas tredjestørste land

spiller Nigeria en central rolle som magtfaktor i området. Men Nigeria har meget andet at tænke på end udenlandske skibes maritime sikkerhed. Korrupktionen er høj, og landet er splittet af en konflikt mellem muslimer og kristne, siger han.

Territorialproblematikken er det helt centrale ved pirateriet ved Vestafrika. Løsningen fordrer derfor et tæt samarbejde med de afrikanske lande, mener både Johannes Riber Nordby og Lars Bangert Struwe. ■

“

Ved Guineabugten fungerer pirateriet ikke ved gidseltagning som ved Somalia. Man taler om armed robbery.

”

*Johannes Riber Nordby,
Forsvarsakademiet*

SAAB 75 YEARS OF DEFENCE AND SECURITY

AHEAD AND PREPARED

Threats of today are different and continuously changing. Military activities, piracy, terror and even climate and environmental issues are all within the scope of your naval forces' responsibilities.

The means of victory are situational awareness, decision superiority and precision engagement, backed up by support solutions, training and communications.

With Saab as your partner you'll get seamless integration of it all making you prepared to meet any challenge on, below or above the surface.

Saab is a long-term partner to the Royal Danish Navy and established in Denmark since decades.

We help you to look beyond the horizon – to anticipate tomorrow.

www.saabgroup.com

**READ MORE ABOUT
SAABS NAVAL OFFER:**
www.saabgroup.com/en/Naval

Positiv erhvervsudvikling i Skagen

Havneudvidelsen er grundlaget for en fortsat positiv erhvervsudvikling

Tekst og foto: Willy Bent Hansen, direktør, Skagen Havn

Alting bliver større på Skagen Havn i 2015. Indsejlingen bliver større, vanddybden øges med to meter til 11, og 450 meter ny kaj bliver lagt til de bestående områder. Et nyt havnebassin mod syd kommer til at kunne tage imod endnu større krydstogtskibe end i dag, og gæsterne slipper for at blive sejlet ind fra reden.

Investeringerne i havneudvidelsen vil betyde økonomisk vækst, det vil betyde flere arbejdspladser, det vil betyde nye forretningsområder, og havneledelsen vil fokusere på særlige områder, der hver især vil sætte sit præg på en positiv erhvervsudvikling i fremtiden.

I 2015 vil den igangværende havneudvidelse være færdig, og det vil kunne mærkes på alle havnens serviceydelser. Og kundepotentialet er umiddelbart til stede. Hvert år sejler over 100.000 handelsskibe forbi Skagen Havn. Mange af de skibe ligger for anker i Aalbæk Bugt i kortere og længere tid. Nogle får foretaget reparationer ude i bugten, de får rensede tanke, skiftet besætning eller tager proviant om bord. Der er tillige en del skibe, der bunker gasolie, mens de ligger for anker. Mange af disse services sker ude i bugten, fordi Skagen Havn i øjeblikket ikke har

de fornødne vanddybder og kajfaciliteter til at hjælpe de store skibe ved kaj. Det vil havneudvidelsen forandre, så Skagen Havn fra 2015 fremstår som et moderne og aktivt erhvervsområde, der vil være i stand til at generere nye arbejdspladser og levere en række serviceydelser til glæde og gavn for hele regionen.

Bunkerstation

Skagen Havn er i 2015 base for en bunkerstation driftsmæssigt faciliteret af "Monjasa". Tankanlægget bliver med sin placering på Skagen Havn særdeles godt geografisk placeret og kommer til at udgøre en optimal platform for levering af olieprodukter. Anlægget skal anvendes som lager for olieprodukter til brændstof til skibe i og uden for Skagen Havn, som bliver endnu mere attraktiv end i dag, da der også parallelt med aftalen ligger et spin-off med mulighed for levering af slopolie til tankfaciliteter i havnen. "Monjasas" ydelser omfatter bunkring, smøremidler og oliehandel.

Krydstogt

Om to år vil Skagen Havn med sit nye 450 meter lange kajanlæg med en vanddybde på 11 meter være i stand til at modtage et langt større antal krydstogt-

Et af serviceelementerne i Skagen Havn er håndtering af bunkring i Aalbæk Bugten.

skibe. Indtil nu har skibe på op til 170 meter haft mulighed for at lægge til, men når udvidelsen er færdig, kan havnen modtage skibe med en længde på helt op til 330 meter. Det betyder, at der kommer flere krydstogtgæster til området, og det vil naturligvis få en positiv effekt på hele regionens erhvervsliv, bl.a. i form af mere omsætning. Skagen Havn vil dermed i højere grad blive markedsført som krydstogtdestination med sin geografisk gode placering for krydstogter til Østersøregionen og Norge og med Skagen by og opland som velegnede udflugtsmål for krydstogtturister.

Maritim service

Havnen bliver centrum for en helt ny aktivitet inden for rensning af skibe. Det gælder både spildevand, spildolie og også muligheden for at rense gastanke på skibe, man vil i fremtiden blive i stand til at rense gastankere op til 110-120 meter. Med bedre muligheder vil Skagen Havn også være attraktiv for potentielt nye lejere, samtidig med at havnens nuværende virksomheder får mulighed for at udvide deres eksisterende forretningsområder. Skagen Havn tilbyder i samarbejde med Service Team Skagen Havn, herunder Karstensens Skibsværft A/S, et one-stop servicekoncept på toppen af Danmark for fiskerfartøjer, fragtskibe og lystbåde. Havneudvidelsen betyder mulighed for modtagelse og servicering af fartøjer større end 300 m i fremtiden. ■

Skagen Havn har store udvidelsesplaner.

FAKTA:

- Skagen Havn underskrev den 11. juni 2013 kontrakt med det danske entreprenørfirma Per Aarsleff A/S om havneudvidelse til en entreprise-sum på 226 mio. kr.
- Nyt yderbassin med ny indsejling 600 meter ny kaj
- Udvidelsen er efter planen færdig i primo 2015.
- Målet er vækst og flere arbejdspladser

Nyt koncept energioptimerer trawlers drift og energiforbrug

Det Hanstholm basserede North Sea Yard tilbyder at skabe bedre driftsøkonomi i fiskeflåden

Ifølge sitet FiskerForum.com er TrawlerBoost et banebrydende, nyt koncept, som giver trawlerejere det samlede overblik over alle de væsentligste optimeringsmuligheder i forhold til skibets drift og energiforbrug. Skær op til 30 procent af brændstofforbruget, og forlæng fartøjets levetid. Det er løftet fra det nyetablerede værft, North Sea Yard i Hanstholm, der står bag projektet. Ejer kredsen er en række veletablerede servicevirksomheder der blandt andet omfatter Hanstholm Skibssmedie, Hanstholm Ny Flydedok, Hanstholm Smede- og Maskinværksted samt Sparekassen Thy.

I fiskeriet er den største omkostning

FAKTA OM TRAWLERBOOST:

- TrawlerBoost er et nyt koncept, som kortlægger energioptimeringspotentialerne for trawlere i et 360 graders perspektiv.
- Det indledende TrawlerBoost servicetjek foretages i Hanstholm, hvor eventuelle retrofitts ligeledes kan udføres.
- Bag det banebrydende initiativ står det nyetablerede værft Nord Sea Yard.
- Tilsammen råder North Sea Yard over et stort antal erfarne medarbejdere med en bred vifte af kompetencer. Derudover samarbejder værftet med en række underleverandører, som kan hyres ind afhængig af den konkrete opgave.

(Kilde: North Sea Yard og FiskerForum.com)

knyttet til brændstofforbruget. En gennemsnitlig trawler bunkrer 40.000 liter diesel, hver gang den skal på havet. Men erfaringer viser, at stort set alle trawlere kan spare minimum 10 procent af energiforbruget, mange endda helt op til 30

procent, ved at arbejde målrettet med energioptimering. - Behovet er enormt. Vi taler om mange penge, som fiskerflåden i øjeblikket smider direkte ud i havet, siger direktør Jesper Pedersen fra North Sea Yard. ■

Broproblemer over Kielerkanalen giver mere fragt til DFDS

De to DFDS enheder "Jutlandia Seaways" og "Fionia Seaways" på ekstrarejser Esbjerg – Cuxhaven

Begrænsningerne på lastbiltrafikken over Kielerkanalen øger trafikken fra Cuxhaven til Esbjerg og visa versa. Ifølge havnebladet Hav & Kaj har DFDS øget informationen omkring muligheden for at benytte rederiets to Ro/ro skibe "Jutlandia Seaways" og "Fionia Seaways", der normalt servicerer ruten mellem Esbjerg og Immingham i England. Mandag og fredag er overliggedage på denne rute, og det er på disse dage, skibene har fået mere eller mindre faste afgange til og fra Cuxhaven.

Begge skibe har stor kapacitet, og kan klare tunge elementer. – På landjorden kræver det en del tilladelser at køre med tungt gods. Det undgår man når man fragter med skib, siger rutedirektør DFDS Karin Bilstrup til magasinet Hav & Kaj. – Cuxhaven ligger godt placeret tæt på Nordsøen, og det passer godt ind i konceptet, eftersom sejladsene kan udføres, uden at det generer vor kerneforretning, som er linjefart mellem Esbjerg og England. ■

FAKTA:

- Ro/ro enhederne "Jutlandia Seaways" og "Fionia Seaways" måler begge 187 meter i længden og 26,5 meter i bredden.
- Kapaciteten er 3.332 lane meter.
- Servicefarten er 22,5 knob.

(Kilde: Havnebladet Hav & Kaj)

Den nye søofficersuddannelse og rekrutteringsgrundlaget

Forsvarets skal spare 2.7 mia. kr. svarende til cirka 15 % på det årlige budget fra 2015 og frem til 2017, hvor der skal indgås et nyt politisk forlig. Det blev aftalt sidste år i en politisk bred aftale. Politisk er der et stærkt ønske om, at alle forsvarrets operative kapaciteter bevares, hvorfor besparelserne primært skal hentes i den såkaldte støttestruktur, som også de tre værns officersskoler tilhører. Der er endvidere et ønske om at justere uddannelserne, så de i højere grad kommer til at ligne uddannelser i det civile, akademiske uddannelsessystem og samtidigt har der været et politisk ønske om at samle uddannelserne under én paraply. Søværnets Officersskole er, i tæt samarbejde med Søværnets Operative Kommando og Forsvarsakademiet, i fuld gang med at udvikle de nye søofficersuddannelser, men endnu er det endelige resultat ikke helt kendt

Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" har besøgt Søværnets Officersskole, der lige nu arbejder intenst med at udvikle nye uddannelser, som skal leve op til de politiske krav, som kom sidste år samtidigt med, at Forsvaret blev pålagt store besparelser.

Af Aftale om Forsvarsområdet 2013-2017, det vi normalt forstår som Forsvarsforliget, fremgår det blandt andet: - For at styrke den værnssælles tænkning allerede i uddannelsen af nye officerer gennemføres en organisatorisk samling af de tre værns officersskoler under Forsvarsakademiet fra medio 2014. Såfremt der foreligger et tilstrækkeligt grundlag herfor, herunder et tilstrækkeligt attraktivt økonomisk grundlag, kan der efterfølgende træffes beslutning om en samling af officersskolerne på én lokalitet. Den organisatoriske samling vil styrke den værnssælles uddannelse samtidigt med, at de værnsspecifikke aspekter i uddannelserne kan og skal fastholdes.

Samtidigt er det indeholdt i forliget, at de grundlæggende officersuddannelser fremover skal være akkrediterede diplomuddannelser i modsætning til den status, de har i dag som professionsbacheloruddannelser med en maskinteknisk eller navigatorisk retning.

- At vi bevæger os fra at uddanne gymnasister til maritime professionsbachelor til nu at skulle optage og uddanne bachelorer til søofficerer, hvor en del af uddannelsen er en diplomuddannelse, kræver også, at vi tænker anderledes i forhold til rekruttering. Adgangen til vores kommende officersuddannelse kræver, at man har en forudgående uddannelse på professionsbachelorniveau eller bachelorniveau

kombineret med en vis erhvervs erfaring. Derfor skal vi rekruttere anderledes end hidtil, hvor vi, typisk, har rekrutteret fra gymnasieuddannelserne siger orlogskaptajn Henrik Claus Hansen, der er stabschef ved Søværnets Officersskole.

Med en god civil uddannelse på bachelorniveau, er det sigtepunktet, at man i fremtiden skal uddanne officererne med en noget kortere officersuddannelse på cirka 28 måneder, hvoraf det sidste år skal være en decideret diplomuddannelse på samme måde som civile diplomuddannelser. Det er meget anderledes end de 5- og 6-års uddannelser, som henholdsvis taktisk- og teknisk officer, som Søværnets Officersskole hidtil har udbudt. - Vi tænker i muligheder i stedet for begrænsninger. Samlet set får den enkelte en uddannelsestid på nogenlunde det samme, men den akademiske basis skabes ved at anvende det brede civile uddannelsessystem før man starter på den egentlige officersuddannelse. Principielt vender vi lidt om på tingene ved, at man nu uddanner sig akademisk først og derefter går over i håndværket som søofficer. Det giver os endvidere nogle rigtig gode muligheder for at rekruttere studerende med en bredere baggrund end hidtil og med en akademisk basisforståelse. På den måde tror jeg, at vi kan blive styrket med hensyn til mangfoldighed og i relationerne til det civile samfund. Samtidigt kan vi fokusere den del af uddannelsen, som vi udbyder, mere imod de sømilitære kernekompetencer, fortsætter Henrik Claus Hansen.

Samlingen af de tre officersuddannelser under én hat under Forsvarsakademiet skal styrke de værnssælles kompetencer, men samtidig er det også her, der kan hentes besparelser. - Vi er jo også skatte-

Stabschef for Søværnets Officersskole, orlogskaptajn Henrik Claus Hansen

ydere og oplever den økonomiske krise. Derfor har vi forståelse for, at der skal spares penge. Som officerer har vi også et klart ønske om, at de operative kapaciteter skal fastholdes. De tre officersskoler og Forsvarsakademiet har mange fællesstræk og ved at vi flytter sammen, kan vi naturligvis opnå nogle stordriftsfordele. På mange områder uddanner vi også i de samme fag, men i en værnsspecifik ramme, så her vil vi kunne udnytte vores lærerkræfter bedre i fællesskab. Samtidigt skabes der også en bedre sammenhæng i uddannelsen fra det værnsspecifikke til det værnssælles, som tidligere først kom langt senere i officerens uddannelse, siger Chefen for Uddannelsesafdelingen, orlogskaptajn Morten Thielsen.

Går ikke på kompromis

At føre kampen til søs og hvad dertil hører er stadig i fokus. Søværnets Officersskole går ikke på kompromis med de krav, som stilles til søofficeren, når det gælder ►

Morgenmønstring i Søværnets Officersskoles aula

sikkerheden til søs og de maritime kernekompetencer. - Selvom vi nu skal uddanne i kortere tid, vil vi også rekruttere studerende med en maritim baggrund som professionsbachelorer henholdsvis maskinmestre og skibsførere. Studerende som kommer med en anden baggrund end dette, vil skulle igennem en længere funktionsuddannelse, før den militære diplomuddannelse, for at opnå de nødvendige kvalifikationer til at føre Søværnets skibe over havet godt og sikkert, siger

orlogskaptajn Kell Bækkelund, der er uddannelsesofficer for de taktiske kadetter på officerssskolen.

Traditionsrig uddannelse

Der er mange traditioner forbundet med uddannelse og uddannelsessted. Søværnets Officersskole, der er anerkendt som den ældste officersskole i verden ligger i smukke, maritime og historiske omgivelser på Holmen ved batteriet Sixtus med Rigets Flag. Skolebygningen er noget ny-

ere, fra 1938, så alle nulevende søofficerer er uddannet her.

- Der er følelser i dette for os alle, og historisk set har søofficersuddannelsen været placeret flere steder i København indenfor en radius på ca. 1 km. Vi har i mere end 300 år uddannet nogle af de bedste søofficerer i verden, og stedet og placeringen har naturligvis haft nogen indflydelse på uddannelsesmiljøet. Kvaliteten af søofficeren, som går ud af døren efter uddannelsen, har altid været høj. Vi uddanner de bedste officerer, vi kan indenfor de rammer, der er, fysisk, økonomisk, tidsmæssigt osv. Det er primært de akademiske kræfter, kvaliteten af den studerende og samspillet med samfundet, flåden og det øvrige forsvar, der er afgørende, siger Henrik Claus Hansen.

Hvordan uddannelsen endeligt kommer til at se ud er endnu uvist, da man stadig udvikler uddannelserne. Ligeledes er det usikkert, hvornår skolerne samles fysisk og i hvilken form det sker. Søværnets Officersskole har endnu to årgange på den nuværende uddannelse, som skal afsluttes i 2016 og 2017. De nye uddannelser ventes at starte i 2015 eller 2016. ■

Hils nytåret velkommen i Holmens kirke

Af Helle Kolding

Mørkeblå uniformer, blanke trompeter, velklingende musik og skønne stemmer forenes søndag 5. januar klokken 14.00. Den første søndag i det funklende nye år 2014 er nemlig lagt i traditionernes festlige og flotte hænder med Det Blå Danmarks nytårgudstjeneste i Holmens kirke. Medvirkende er også denne gang Kvindelige Marineres Musikkorps, Holmens Kirkes Kantori, orlogsprovst Ejgil Bank Olesen og Marinehjemmeværnets orlogspræster. Årets prædikant bliver orlogspræst Annette Molin Schmidt.

Nytårgudstjenesten indledes dog først traditionen tro med, at to kvindelige marinere vender blad i mindebogen over faldne sømænd, og med til at gøre dagen særlig festlig er også de mange faner, der bæres ind ved nytårgudstjenestens begyndelse. Efter selve højtideligheden er der et let traktement i kirken, hvor man kan ønske gode venner, kolleger og bekendte et godt og lykkebringende nytår med et lille glas. Man er velkommen til at deltage i uniform med medaljer eller i civil efter eget ønske. ■

Marinehjemmeværnets stemningsfulde nytårgudstjeneste har altid mange deltagere fra Danmarks Marineforening. Her flagparaden fra 2013. (Foto: Henrik Engel Elbotough)

Nyt samarbejde med Kystdirektoratet

Marinehjemmeværnet har indgået en aftale med Kystdirektoratet. De første opgaver bliver at støtte med at tage prøver af havbunden i en række vestjyske havne

Af Ninna Falck

Fredag den 1. november underskrev Chef for Marinehjemmeværnet, kommandør Jens Walther, og direktør for Kystdirektoratet, Merete Løvschall, en såkaldt rammeaftale for et fremtidigt samarbejde. Med rammeaftalen i hånden kan Kystdirektoratet henvende til Marinehjemmeværnet og få støtte til opgaver i op til 10 arbejdsdage om året, når det ellers kan passe med værnets andre prioriterede aktiviteter.

Beskyttelse af det marine miljø

Marinehjemmeværnet vil ifølge aftalen kunne støtte ved projekter inden for, udtagning af sedimentprøver i havne (prøver af havbunden), videooptagelser af havbunden og beslægtede opgaver. - Jeg er glad for, at der er indgået en aftale med Kystdirektoratet, siger Jens Walther, og fortsætter; - Det giver Marinehjemmeværnet mulighed for at bidrage til at sikre de danske kyster og det marine miljø, og derfor er det en opgave, der giver mening

for os.

I Kystdirektoratet glæder man sig også over det kommende samarbejde: - Kystdirektoratet ser frem til et godt samarbejde med Marinehjemmeværnet i forbindelse med udførelsen af udtagning af sedimentprøver i havne, videooptagelser af havbund og beslægtede opgaver, hvor Marinehjemmeværnet kan assistere Kystdirektoratet med fartøjer og besætninger, siger Merete Løvschall.

Det vil fungere sådan, at Kystdirektoratet henvender sig med deres ønsker om sejlads til Marinehjemmeværnet, som så undersøger, om værnet kan løse opgaven, og om der er et ledigt fartøj.

Spændende sejlads

Fartøjsfører løjtnant Mogens Grimstrup kommer til at stå i spidsen for løsningen af mange af opgaverne for Kystdirektoratet, som hovedsageligt vil foregå i Jylland. Mogens Grimstrup, sejler i forvejen som

fartøjsfører ved Marinehjemmeværnets sejlads for havforskere ved landets universiteter via Dansk Center for Havforskning og han regner med at kunne trække puljen af 'havforsker-gaster', når der skal rykkes ud med Kystdirektoratet. - Men først spørger jeg gasterne i den flotille, hvor vi låner skibet, understreger Mogens Grimstrup, som ikke regner med at få problemer med at skaffe folk til sejladserne. Det vil typisk være sejladsere for Marinehjemmeværnets 'grå guld', da det hovedsageligt vil foregå i arbejdstiden.

- Som jeg hører det fra besætningerne, så har de opgaver, vi har haft indtil nu, været utroligt spændende. Det er ikke et problem at skaffe folk. 10 personer har allerede meldt sig til vores første sejlads med Kystdirektoratet i Esbjerg, hvor vi skal tage omkring 60 bundprøver, fortæller Mogens Grimstrup, som allerede har været ude på et par testopgaver med Kystdirektoratet. ■

Kystdirektoratet flytter rundt på sandbunden mange steder, men først skal materialet analyseres. Hvis det er forgiftet af f.eks. forurening, skal det på depot, ellers kan det dumpes længere ude i havet eller på stranden. En stribe havne på den jyske vestkyst og i Limfjorden skal oprensnes. Derfor skal der tages en masse prøver. (Foto: Kystdirektoratet)

WITH SOME THINGS YOU NEVER TAKE RISKS.
MARITIME READINESS IS ONE OF THEM.

Denmark's commitment to national and global maritime security demands the most reliable multi-role helicopter. One that's operationally proven at sea and around the world. With advanced mission systems for complete situational awareness. That employs network-enabled data links for information sharing and instant decision making among allies. A helicopter that's in full production, globally supported and whose costs are based on fact.

MH-60R. The real solution. Ready to Launch Now.

www.mh-60.com

Sikorsky

A United Technologies Company

LOCKHEED MARTIN

KNUD RASMUSSEN

Tie Daymas

*Nome, Alaska
31 August 1924.*

Få enkeltpersoner har haft så stor personlig indflydelse på Grønlands udvikling og vej mod et moderne selvstændigt land som polarforskeren **Knud Rasmussen (1879-1933)**. I år er det 80 år siden, at Knud Rasmussen døde, men den dag i dag fremstår mange af hans bedrifter og præstationer stadig som enestående og beundringsværdige. For ikke så mange årtier siden var Knud Rasmussens fantastiske ekspeditionsbog *Den Store Slæderejse* at finde på de fleste konfirmerede drenges gaveborde. Det er en bog, der åbner op for det ukendte. Den tager læseren med ud i den arktiske ødemark, ind i ekspeditionshytten på Danskeøen syd for Melville halvøen - og ikke mindst med ind i polareskimoernes telte og snehuse under de mange besøg hos disse ellers så ukendte folk. For såvel danske børn som børn fra mange andre lande, blev Knud Rasmussen den sidste store opdagelsesrejsende. Han åbnede op for deres eventyrlyst, pirrede nysgerrigheden efter det ukendte og lod dem følge med sig på de dramatiske ekspeditioner til nogle af de sidste hvide pletter på verdenskortet.

Men Knud Rasmussen spillede også en anden og mindste lige så vigtig rolle – vel at mærke på et mindre folkeligt og synligt felt. Grønlands internationale retsstilling var uafklaret, og her kom Knud Rasmussens virke til at få en helt afgørende betydning. I løbet af 1933 blev Østgrønlands retsstilling endeligt afgjort ved den Internationale Domstol i Haag, og spørgsmålet om ejerskab til Nordvestgrønland blev også afklaret. Dermed lykkedes det at få Grønland juridisk samlet som ét land under dansk suverænitet.

Det er Knud som er død. Forstår I?

*Søren la Cour Jensen.
Museumsinspektør,
daglig leder
af Knud Rasmussens Hus.*

Søren la Cour Jensen er cand.mag. i historie og religionsvidenskab fra Odense Universitet. Han har arbejdet med Grønland og Arktis i en årrække og fungerer som daglig leder af Knud Rasmussens Hus og Arkiv. Fra 2011 til 2013 har han blandt andet haft ansvaret for genopførelsen, renoeringen og genindretningen af Knud Rasmussens Hus, efter den voldsomme brand i oktober 2011.

*Knud Rasmussens handelsstation i Thule
(Foto: Henrik Marrill Christiansen)*

KNUD RASMUSSENS HUS

Huset er opført under 1. verdenskrig, mens Knud Rasmussen var af sted på den 2. Thule-ekspedition. Det stod færdigt i 1917. Det blev ikke en sommerresidens for familien i traditionel forstand, men derimod først og fremmest et arbejds- og bolighus for Knud Rasmussen.

Hans enke, Dagmar Rasmussen, overdrog hus, grund og indbo til kommunen (dengang Torup sogn) i 1939. Siden har huset fungeret som museum.

Efter en alvorlig brand i 2011 er huset nu gennemrenoveret og indrettet så tæt på, hvordan det så ud, da Knud Rasmussen levede – både med farver og møbler.

Museet har åbent fra påske til og med efterårsferien og besøges af mere end 10.000 gæster om året. Der arrangeres særlige omvisninger for grupper, også udenfor sæsonen.

Museet arbejder med planer om at etablere et egentligt Knud Rasmussen Museum på Hundested Havn.

Se mere på museets hjemmeside: www.indmus.dk

Knud Rasmussen

Knud Rasmussen blev født i 1879 i Jakobshavn (nu Ilulissat) i Nordvestgrønland. Hans far var den danske præst og sprogforsker Christian Rasmussen og hans moder var grønlandskfødt Louise Rasmussen, født Fleischer. Louises oldemor var grønlander, så gennem sin mor havde Knud Rasmussen arvet sine grønlandske træk. Knud Rasmussen boede i Jakobshavn til han blev 12. Han var en del af det danske borgerskab, men han brugte den meste tid på leg og hundslædekørsel med sine grønlandske venner, mellem hvilke man blandt andre fandt Jørgen Brønlund. Knud Rasmussen trivedes med det frie liv i Jakobshavn, men da han var 12 år måtte han tage med familien til Danmark. Her blev han, da resten af familien rejste tilbage, og her færdiggjorde han, under noget besvær, sin skolegang og fik endelig som 21-årig med nød og næppe sin studentereksamen.

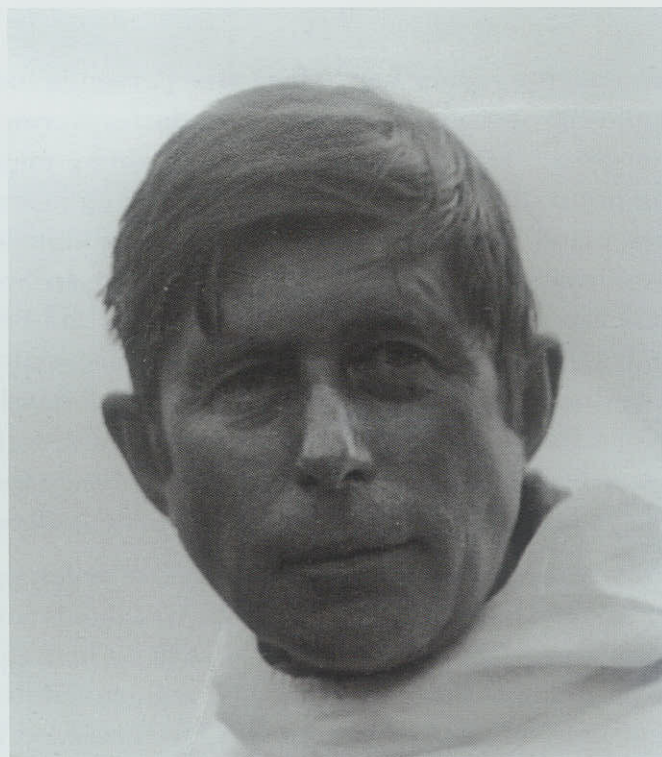
Efter gymnasiet rejste den rodløse unge Knud Rasmussen i 1900 til Island med blandt andre journalisten Ludvig Mylius-Erichsen og kort efter alene på en formende rejse til lapperne i det nordligste svenske Lapland. Den første egentlige ekspedition, han drog af sted på, var også under ledelse af Mylius-Erichsen. Den danske litterære Grønlandsekspedition fra 1902-1904 skulle blive starten på Knud Rasmussens karriere i Arktis. Grønland var lukket land for private rejsende, hvor en særlig tilladelse fra Indenrigsministeriet var påkrævet.

Ekspeditionens formål var at rejse til dette, for de fleste danskere, fremmede og fjerne hjørne af riget; at beskrive Grønland litterært, så det blev nærværende og levende, at møde befolkningen. De ville rejse helt op nord for de danske kolonier, til det nordligste Grønland for at finde og møde de nærmest sagnomspundne polareskimoer i det fjerneste Arktis.

Ekspeditionen mødte megen modvind, men det lykkedes til sidst at få både tilladelser og økonomi til at gennemføre den. Med på ekspeditionen helt mod nord var foruden Knud Rasmussen og Mylius-Erichsen også maleren grev Harald Moltke samt barndomsvennen Jørgen Brønlund. Trods megen ulykke, sygdom og forsinkelser blev ekspeditionen en stor succes. Aviserne udbredte de spændende fortællinger fra det høje nord, og samtidig fødtes tanken om at anlægge en handelsstation.

Idéen om handelsstationen opstod hos Mylius-Eriksen og Knud Rasmussen, da de gennem deres lange ophold hos polareskimoerne erfarede deres situation. Gennem sporadisk kontakt med primært amerikanske polarekspeditioner og europæiske hvalfangere var de ellers isolerede stammer blevet introduceret til moderne redskaber, våben og forbrugsgoder. Men uden stabile forsyninger af krudt, knive, økser, tobak og kaffe m.m. ville de ikke have mulighed for at udnytte disse moderne fremskridt.

Mylius-Erichsen og Jørgen Brønlund omkom begge i 1907 under frygtelige omstændigheder på den store Danmarksekspedition, hvor Knud Rasmussen ikke deltog. Han arbejdede videre med planerne om en handelsstation i Nordvestgrønland

Polarforskeren Knud Rasmussen
(1879-1933)

sammen med Peter Freuchen, en anden deltager på Danmarksekspeditionen, etablerede han i 1910 handelsstationen ved Kap York, som han gav det mytologiske navn Thule. Peter Freuchen blev handelsstationens første bestyrer. Stationen blev central for indhandel fra og salg til polareskimoerne. Den skabte både en geografisk base samt det økonomiske grundlag for de kommende Thule-ekspeditioner.

Den mest berømte Thule-ekspedition af dem alle var 5. Thule-ekspedition (1921-1924) – den store slæderejse. Ekspeditionen udgik med skib fra København til Thule og derfra ned langs den grønlandske vestkyst, til Canada. Slæderejsen førte Knud Rasmussen langs Polarhavet tværs over Nordamerika til Alaska - og endda over Beringstrædet til Sibirien. Det lykkedes for Knud Rasmussen og hans ekspedition at besøge alle kendte eskimostammer, at indsamle genstande samt sagn og myter, lave arkæologisk udforskning og foretage yderligere kortlægning af hidtil ukendte områder. Med 5. Thule-ekspedition og ikke mindst med sine populære bøger om turen, opnåede Knud Rasmussen verdensberømmelse og anerkendelse. Ikke bare som opdagelsesrejsende, men som førende videnskabelig ekspert inden for den samlede eskimoiske kultur og forståelsesverden. Knud Rasmussen blev hædret med to æresdoktorater og modtog flere danske og udenlandske anerkendelser for sit imponerende videnskabelige arbejde.

Knud Rasmussen havde, med sine to eskimoiske assistenter, tilbagelagt næsten 20.000 km på hundslæde, boet i snehuse og skindtelte og levet af jagt på den lange tur over Nordamerika. Da han kom hjem, var han synligt påvirket af den store anstrengelse, han så træt ud, medtaget. Han arbejdede dog ufortrødent videre med foredrag i Danmark, Europa og Amerika samt videnskabelig efterbearbejdning og publikation.

Da Knud Rasmussen genoptog ekspeditionsvirksomheden, var verden blevet en anden. ■

7. Thule-ekspedition

Hvor geologen Lauge Koch var meget hurtig til at tage den moderne tids transportmidler til sig, særligt flyvemaskiner, i sin geologiske udforskning af de øde grønlandske kyststrækninger, holdt Knud Rasmussen længe fast i den traditionelle eskimoiske rejseform, der var baseret på jagt og transport med hundeslæde. Dette havde vist sig skæbnesvangert under den 2. Thule-ekspedition, men uovertruffen under den 5. Thule-ekspedition. På alle Knud Rasmussens hidtidige ekspeditioner havde nærheden til omgivelserne været af afgørende betydning for ekspeditionernes succes. Her gjaldt det mødet med de lokale eskimoer, afdækningen af de arkæologiske vidnesbyrd om bølgerne af indvandring til Grønland og udbredelsen af de tidligere eskimoiske kulturer.

Men den imponerende præstation under den 5. Thule-ekspedition skulle også blive den sidste, hvor han benyttede sig af sin elskede hundeslæde i sit videnskabelige arbejde. Tiden var en anden, opgaven havde forandret sig. Forviklingerne omkring Østgrønlands retsstatus gjorde, at det nu blev yderst magtpåliggende for den danske stat at markere Danmarks tilstedeværelse og målrette fokus på hele den østgrønlandske kyststrækning. En række danske ekspeditioner blev sendt af sted, heriblandt Knud Rasmussens 6. og 7. Thule-ekspeditioner.

De to ekspeditioner var målrettet den endelige kortlægning af den sydligste del af østkysten. Fra Kap Farvel til Ammassalik. Knud Rasmussen måtte erkende, at denne udfordring og det tidspres, som omstæn-

dighederne dikterede, ikke tillod en langsommelig traditionel tilgang til udforskningen af området. Ekspeditionerne blev udstyrs- og mandskabstunge projekter, og der blev benyttet motorbåde, større skibe og flyvemaskiner til at udføre det videnskabelige arbejde.

Knud Rasmussen følte sig fremmed og forblev utilpasset over for det store maskineri, som den moderne ekspeditionsform antog. Det er derfor ikke tilfældigt, at han var delvist fraværende under store dele af disse to sidste Thule-ekspeditioner. Fraværet skyldtes hans engagement i to store filmprojekter. Det ene var hans eget og det andet et tysk projekt. Knud Rasmussen arbejdede på optagelserne til sin berømte film *Palo's brudeferd* og samtidig var han hyret ind som konsulent for det stort anlagte tysk-amerikanske filmprojekt *SOS Eisberg* med den senere både berømte og berygtede Leni Riefenstahl i hovedrollen. De sidstnævnte optagelser foregik i Vestgrønland, og Knud Rasmussen måtte derfor pendle frem og tilbage mellem ekspedition og filmoptagelser. *SOS Eisberg* blev instrueret af Arnold Fanck og fik premiere i 1933.

Efter at alle 7. Thule-ekspeditionens videnskabelige arbejder var løst, manglede der stadig lidt på Knud Rasmussens eget filmprojekt *Palo's brudeferd*. De videnskabelige medarbejdere var sejlet sydover i ekspeditionens moderskib "Nordstjernen" og Knud Rasmussen blev tilbage med filmholdet og sin nybyggede motorbåd, galeasen "Kivioq". ■

Knud Rasmussen og Leni Riefenstahl. 1932.

7. Thule-ekspedition. Flyets besætning: Grønbech, Jacobsen og Jørgensen. 1933.

"Dagmar" på siden af "Nordstjernen". 1932.

"Kivioq" sejler ud fra Københavns Havn med 7. Thule-ekspeditionen. 21. juni 1932.

Knud Rasmussen instruerer fangerne under optagelserne til *SOS Eisberg*.

Grønlands retsstilling og Haag dommen

Østgrønlands retsstilling var i begyndelsen af 1930'erne stadig uafklaret. Danmarks overhøjhed over det meste af den grønlandske vestkyst var alment anerkendt, og Danmark var den eneste nation, der havde permanente administrative institutioner i landet. Danmarks vej til rollen som grønlandsk koloniasator havde bestemt ikke været givet på forhånd, og denne status skal spores helt tilbage til indgåelsen af det dansk-norske dobbeltmonarki, hvilket med Norge bragte Grønland ind under den fælles krone. Da Norge ved Freden i Kiel i 1814 blev løst fra det dansk-norske dobbeltmonarki for at blive forenet med det svenske, forblev Grønland, Island og Færøerne under den danske krone, på trods af norske protester. Herefter blev Grønland administreret fra Danmark som koloni. Da var den danske stat kun egentligt repræsenteret i det, der blev kaldt Dansk Grønland - vestkysten fra Kap Farvel i syd til begyndelsen af Melville-bugten i nord. Derudover var der indgået en traktat, der tillod nordmænd frit at drive fangst, oprette radiostationer og udføre videnskabeligt arbejde i dele af Østgrønland.

Den direkte årsag til at retsprocessen omkring Østgrønlands retsstilling kom i gang, tog netop afsæt i den norske fangst på østkysten. Den 10. juli 1931 erklærede to norske fangstmænd området mellem den 71. og 75. breddegrad for okkuperet og hejste det norske flag over kysten. Den norske regering var i begyndelsen ikke meget for denne handling, men presset af den hjemlige opinion valgte den til sidst at støtte besættelsen. Danmark klagede straks til den internationale domstol i Haag over, hvad man betragtede som et brud på freden mellem de to lande. Før retssagen kunne afvikles, fandt endnu en norsk besættelse

Norsk fangsthytte. Dronning Maries dal, Østgrønland. 1932.

sted, denne gang mellem 60. og 63. breddegrad. Dermed var det nu blevet et spørgsmål om ejerskabet til de ubeboede områder i Østgrønland, og Danmark erkendte vigtigheden af området og de muligheder, der lå, i forhold til fremtidige bosættelser og kommende erhvervsmuligheder i Østgrønland.

Den danske stat nedsatte en delegation, der skulle varetage forsvaret af de danske rettigheder. Til delegationen blev også en række faglige eksperter knyttet. Heriblandt var den prominente geolog Lauge Koch, viceadmiral G. C. Amdrup og udenrigsminister Gustav Rasmussen - og heriblandt også Knud Rasmussen. Knud Rasmussen kom ikke blot til at repræsentere de rent danske interesser, men kom også til at stå som repræsentant for det grønlandske folk selv.

Knud Rasmussen indgiver sin erklæring for domstolen. Her fremførte han blandt andet:

Med hvilken ret står jeg her? Ikke for at tale om mig selv; men for at vise min tilknytning til den grønlandske befolkning vil jeg gerne have lov til at nævne, at jeg føler mig som stående grønlænderne meget nær. [...] Jeg derimod er ikke blot knyttet til det grønlandske folk gennem blodets bånd; men jeg har lige fra min barndom uafbrudt bevaret forbindelse. Vi taler det samme sprog. Vi har som jægere og som rejsende de samme færdigheder og interesser, derfor betragtes jeg under alle forhold som en af deres egne. [...]

Gennem mine samtaler med mænd i Grønland har jeg et meget stærkt indtryk af, i hvor høj grad man her ikke blot er optaget af dagen i dag, men også af erhvervsforholdene, således som disse i fremtiden må komme til at forme sig, ikke blot for dem selv og

deres børn, men også for de generationer, der skal komme. Under disse meningsudvekslinger har jeg meget ofte mødt bekymring for virkningerne af de norske fangstekspeditioner på østkysten, hvor masseslagterierne netop foregår ved sælernes ynglepladser og netop går ud over de sæler, som har den aller største betydning for grønlænderne. [...]

Det har altid været en almindelig grønlandsk opfattelse, at Grønland, som de selv kalder Kalâtdlit eller Inuit nunât, ikke blot er deres boplads eller deres fangstdistrikt, men hele Grønland. Dette er grønlændernes land, deres eget land, som Danmark forvalter for dem, således at Danmark vel er moderlandet; men at det arbejde, der gøres for Grønland, i første række gøres for grønlændernes egen skyld.

Knud Rasmussens indlæg over for den internationale domstol gjorde indtryk. Her stod en mand, med internationalt ry for sin indsigt i eskimoernes intellektuelle kultur. Som Knud Vejluger skrev i 1934: "Det var Grønlands søn, der her talte med vest-

europæisk Myndighed, saa Eskimoernes Røst hørtes ved Verdens højeste Domstol paa en Maade, der ogsaa blev respekteret af Modstanderne".

Retssalen i Haag. Bemærk det opstillede kort over Grønland. Haag, 1932.

Der var naturligvis en lang række andre indlæg i striden. Der blev fremført juridiske, historiske og videnskabelige vidnesbyrd fra begge parter side. Den 5. april 1933 blev dommen afsagt. Danmark fik medhold i ulovligheden af de norske okkupationer, og Danmark har herefter haft ubestridt overhøjhed over Østgrønland.

Det var dog først, da Danmark i 1937 overtog Thuleområdet fra Knud Rasmussens enke Dagmar Rasmussen, at verdens største ø formelt blev samlet under én politisk enhed under dansk over-

Den danske delegation i Haag. FV. Landsdommer N. V. Boeg, kammerherre H. A. Bernhoft, gesandt Helge Wamberg, udenrigsminister Gustav Rasmussen, geolog Lauge Koch, polarforsker Knud Rasmussen, kaptajn Ejnar Mikkelsen og viceadmiral G. C. Amdrup. Haag 1932.

højhed. Dermed blev det danske kongerige et af de geografisk største i verden - og en magtfaktor i spillet om Arktis.

I dag imødegår Danmark fremmede staters eventuelle krav på de ubeboede grønlandske områder ved jævnlig patruljering og overvågning. Søværnets skibe og Siriuspatruljen gør, at Danmark lever op til forpligtelserne for opretholdelsen af tilstedeværelse i de ubeboede områder. Med Siriuspatruljerne i særdeleshed fortsættes traditionen for ekspeditioner med hundeslæder, som Knud Rasmussen var med til at grundlægge. ■

Knud Rasmussens død

I efteråret 1933 var den 7. Thule-ekspeditions videnskabelige arbejde færdigt. Tilbage ved Ammassalik var nu Knud Rasmussen og hans filmhold. De skulle færdiggøre optagelserne til "Palo's Brudefærd", men Knud Rasmussen, der flere gange havde lidt af forkølelse, blev nu voldsomt syg med alvorlige mavesmerter. Der blev gættet på madforgiftning eller blindtarmsbetændelse. Der blev telegraferet med doktor Christensen i Julianehåb (nu Qaqortoq), og Knud Rasmussen måtte acceptere, at han måtte have lægehjælp og sejles til Julianehåb. Da han om natten den 12. oktober blev båret ned til "Kivioq", insisterede han på, at ingen fik noget at vide: "Jeg vil ikke have, man skal tro, jeg er gammel og aflægs, og jeg er jo ikke engang rigtig syg." Han blev nu sejlet rundt om Kap Farvel til Julianehåb, en tur der tog godt tre døgn. På sygehuset var han så afkræftet, at doktor Christiansen mente, det var nødvendigt med en blodtransfusion. Der var ingen tvivl, han måtte sendes den lange vej til Danmark.

På damperen "Hans Egede" kom han fra Sydgrønland til København og blev stærkt svækket indlagt på Amtssygehuset i Gentofte. Efter to måneder var han i klar bedring. Alle forventede at han snart igen ville være rask og genoptage arbejdet. Den 20. december begyndte han at forberede det kommende arbejde og fik skrevet

julehilsner. Midt på eftermiddagen blev han dog pludselig svag og dårlig igen, så blev han ramt af en blodprop. Han var klar til det sidste, skal have trøstet de nærmeste; "så længe der er liv, er der håb".

På årets korteste og mørkeste dag, vintersolhverv, klokken 01.20, ►

den 21. december 1933 døde Knud Rasmussen.

Det er i år 80 år siden, at Danmarks sidste store nationalhelt, Knud Rasmussen, døde. Den verdensberømte polarforskers alt for tidlige død ramte både Danmark og Grønland af en dybtfølt sorg. Sorgen over at have mistet en fælles nationalhelt var dyb og ægte. Det var en sorg, der blev delt og bredte sig langt ud over rigets grænser, og kondolencebreve strømmede ind fra det meste af verden.

Statsminister Th. Stauning: "Dette Dødsfald kommer nu som en uhyggelig Overraskelse. Vi ventede saa sikkert, at Faren var overstaaet, vi glædede os over Efterretningerne om Fremgang i Helbredelsen og føler os netop derfor endnu mere ramte af dødsbudskabet.

Fra Tyskland reagerede den tyske propagandaminister Dr. Joseph Goebbels på den sørgelige nyhed: "Jeg modtager lige nu Meddelelsen om det haarde Tab, som det danske Folk har lidt ved sin energiske Forsker Knud Rasmussens Død. Knud Rasmussen vil altid for Verdens Øjne staa som en tapper Kæmpe; langt ud over sine videnskabelige Fortjenester vil han for Ungdommen i alle Lande være et Forbillede paa en virkelig mandig Type".

Knud Rasmussen fik en statsbegravelse, men efter eget ønske foregik bisættelsen i stilhed. Han ligger begravet på Veste Kirkegård, og det siges at statsminister Th. Stauning overlod sin plads på kirkegården til Knud Rasmussen.

Selv om det nu er 80 år siden, at Knud Rasmussen døde, er det svært at undervurdere hans betydning for forholdet mellem Grønland og Danmark. Han formåede om nogen at bygge bro mellem de to kulturer, og har åbnet op for en fælles kulturel forståelse, der stadig i dag præger de menneskelige bånd, der er knyttet så stærkt mellem de to lande. Netop disse bånd skal der tages vare om, og i Knud Rasmussens ånd bør der arbejdes på at styrke de tætte kulturelle og personlige relationer i stedet for at bryde dem.

Gode venner. Statsminister Th. Stauning og Knud Rasmussen.

Samme nat Knud Rasmussen døde, skrev hans nære ven, den store digter Tom Kristensen, et af de smukkeste dødsdigte i danske litteratur. Digtet blev bragt i Politiken dagen efter, den 22.12.1933:

DET ER KNUD, SOM ER DØD

*Var jeg en rype i dag, løftede jeg vingen til slag,
fyldte jeg lungen med luft og fløj både nat og dag
over et vinterligt hav, som sortner bag hvidligt skum,
gennem den mørke decembers skyomtumlede rum.*

*Kun som en rype i storm, kastebold for al blæst,
Men med et uvejrs budskab fløj jeg da mod nord-vest.
Hjertet sprængfærdigt af smerte, maned jeg så fra mit bryst
sangen, der snart som et uvejrs tuder langs Grønlands kyst.*

*Videre skulle den tone over den halve jord,
følge kamikkernes fodtrin og slædernes smalle spor,
tude i Hudson-Bugten helt ud til King Williams Land,
hviske i hver en boplads langs jordens yderste rand.*

*Alle hans gamle venner skulle da ruskes af blund,
Pilekvisten og Klaringen, Auá med den snehvide hund,
alle de skønne piger med brede og skinnende smil
skulle forvirret stå op og glemme det sorgløse hvil.*

*Alle skulle de vækkes. Sorgen er knap begyndt.
Snart skal den brede sig ud til Alaskas fjerneste pynt.
Den store fortryller er død! Den store troldmand er død!
Hørte I alle min sang? Forstod I, hvad den betød?*

*Øer og lande og floder ligger med islænker lukket.
Glæden, som varmede jer alle, den brændende glæde er slukket.
Frys, som vi andre fryser i dag uden ild og glød,
For nu er han død. Det er Knud, som er død.*

Forstår I?

Tom Kristensen, 21 december 1933 ■

Fredag den 6. - lørdag den 7. december 2013:

Nyborg Marineforening afholder 100 års arrangementer med adoptionsbesøg af HAVFRUEN, reception og jubilæumsmiddag.

Søndag den 8. december 2013:

Mindegudstjeneste i Sct. Nikolai kirke, Rønne. Herefter forhaling i procession af kirkeskibet "Thetis" til færgeterminalen på Rønne Havn. Arrangementet slutter med æbleskiver og gløgg i Bornholm Marineforenings stue i marinehuset.

Tirsdag den 24. december 2013:

Kl. 12.00: Juleandagt i Sømandskirken Bethel, Nyhavn 22 ved Indenlandsk Sømandsmission. Kl. 13.00: Kranselægningshøjtidelighed ved Mindeankret. Alle, inklusive flag og faner, er velkomne til begge arrangementer.

Søndag den 5. januar 2014:

Holmens Kirke kl. 15.00. Marinehjemmeværnsdistrikt Øst afholder nytårgudstjeneste. Alle inklusive flag og faner er velkomne.

Torsdag den 16. januar 2013:

Fiskeriets Hus Hvide Sande. Foredrag ved kommandør (p) Axel Fiedler. Emne: Søværnets Operationer "Sundet Syd" og "Hurricane". Yderligere oplysninger: maritim-viden.dk eller hvidesande.dk

Torsdag den 6. februar 2013:

Fiskeriets Hus Hvide Sande. Foredrag ved professor Arne Rested Rasmussen. Emne: Havslanger – De farlige dræbere i tropehavene/ Hvad fik forskerne ud af Galatea 3. Yderligere oplysninger: maritim-viden.dk eller hvidesande.dk

Torsdag den 20. februar 2013:

Fiskeriets Hus Hvide Sande. Foredrag ved museumsinspektør Jørgen Dencker. Emne: Den danske flådes største nederlag. Yderligere oplysninger: maritim-viden.dk eller hvidesande.dk

Lørdag den 22. - søndag den 23. marts 2014:

Danmarks Marineforenings Skyttelav holder landsskyttestævne og landsmøde i Ebeltoft.

Torsdag den 27. marts 2013:

Fiskeriets Hus Hvide Sande. Foredrag ved professor Phd. Ole Thastrup. Emne: Fluorescerende proteiner, en gave fra havet/Hvad fik forskerne ud af Galatea 3. Yderligere oplysninger: maritim-viden.dk eller hvidesande.dk

Torsdag den 10. april 2013:

Fiskeriets Hus Hvide Sande. Foredrag ved filminstruktør Adam Schmedes. Emne: Grønlandshvalen Ishavets kæmpe. Verdens største hvalbiografi og Danmarks største naturfilmssatsning. Yderligere oplysninger: maritim-viden.dk eller hvidesande.dk

Torsdag den 8. - tirsdag den 13. maj 2014:

Under planlægning. Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" s læserrejse til Bremen og Helgoland. 2014 er 150 året for slaget ved Helgoland. Gruppen er på øen denne dato. Rejsen udbydes også til samarbejdende dagbladshuse.

Lørdag den 17. maj 2014:

Danmarks Marineforening afholder sendemandsmøde i Grenaa.

Fredag den 5. september 2014:

Den Nationale Flagdag. Fejres med deltagelse af lokale marineforeninger i hovedparten af landets 98 kommuner.

Tjek arrangementerne i de lokale medier samt hjemmesider.

Horsens Marineforenings nye lokaler dannede ramme om efterårsmødet i distrikt 10. Samsø og Skanderborg Marineforeninger måtte melde forfald.

Fra de øvrige afdelinger deltog 28 medlemmer, der ifølge distriktsformand Vagn Christensen havde et roligt, men konstruktivt møde. Afdelingsformand Per Schultz Petersen fra **Grenaa Marineforening** blev valgt som ny distriktsformandssuppleant som afløser for afdøde Walther K. Dalhoff.

(Foto: Sonja Kirk Christensen)

Båret af de ulønnede og frivillige

Hvordan kan en fregat, solgt på aktion til ophugning og ribbet for alt af værdi, bringes til live og nu 21 år senere fremstå som et moderne museum og vartegn for Danmarks indsats under Den Kolde Krig. Og det i en museumsverden, der overalt genlyder af økonomiske klagesange.

Af bestyrelsesformand, kontreadmiral Niels Mejdal

Det er ikke på grund af statslige eller kommunale tilskud, ikke på grund af mange tusinde besøgende. Nej, udelukkende fordi det hele er baseret på mange frivillige og ulønnede ildsjæle.

15 mand i det tekniske team, der sætter fregatten i fin stand og vedligeholder den med stort engagement og faglig dygtighed. Ingeniører, maskinmestre, maskinarbejdere, elektrikere, skibsbyggere og mange andre discipliner. De bruger en stor del af deres otium på PEDER SKRAM. Tre, fire og fem gange om ugen troyper de op, hygger og arbejder i nogle timer, før det atter går hjemad. I skolernes sommerferier og efterårsferier er fregatten åben for besøgende, og hver dag stiller der 4 frivillige til at håndtere billetsalg, vise rundt og være behjælpelig med alt, hvad de besøgende måtte ønske sig.

I de senere år har der vist sig en stigende interesse for guidede rundvisninger uden for den normale åbningstid. Ja, faktisk er vi allerede nu (september, red.) nået på den anden side af 100 særarrangementer i 2013. Dette selv om de må samles i de 6-7 forårs-, sommer- og efterårsmåneder. Derfor er der oprettet en gruppe på 10-12 frivillige, der står for disse arrangementer, hvoraf mange er om aftenen eller i weekenden.

Mange af disse meget forskellige frivillige kommer fra fregattens venneforening med omkring 500 medlemmer eller fra Danmarks Marineforenings 10.000 medlemmer.

Danmarks Marineforening

Fregattens istandsættelse og overlevelse er ikke kun et anliggende for folkene på Holmen. Nej, Danmarks Marineforening er dygtig til at støtte og naturligvis også holde os til ilden.

Marineforeningens årlige jubilæumstævne på Holmen har nu fået et fast islæt. Foreningen sponsorerer gratis adgang til PEDER SKRAM for alle stævnets deltagere, og det giver mulighed for en god snak med de tilstedeværende frivillige, gerne over en lille forfriskning. Og i år havde vi den særlige fornøjelse, at stævnets 50-års jubilæum tilbragte aftenen og natten før søndagens jubilæumstævne om bord på PEDER SKRAM. Men ikke kun jubilæumet besøger os. Mange lokalafdelinger arrangerer udflugt til Holmen, hvor et besøg på PEDER SKRAM, en tur op i Holmens Mastekran og lidt rundt på Nyholms historiske og smukke omgivelser kan give god appetit og tørst. Noget der også vil være tid til at få indfriet.

Dette tætte forhold betød også, at PEDER SKRAM blev meget glad og bæret, da vi i Holmens Kirke sammen med andre modtog et fornemt donorbidrag i forbindelse med Danmarks Marineforenings 100 års jubilæum. Det medfølgende våbenskjold har nu en hædersplads i møderummet.

Kan det vare ved

Det skal det. Punktum. Økonomien er besværlig, men vi har da klaret den siden 1992.

Syv mand fra fregatten PEDER SKRAM's tekniske team en tilfældig sommerdag i 2013. Fv. Ulf Pedersen, Per Jetting, Jan Hartmann, Frank Rømer, Frank Horn og John Jørgensen.

Kommer det til at knibe, må vi frivillige tage en ekstra tårn, ligesom nogen af vore mange støtter må lidt dybere nede i lommerne. Nej, risikoen er nok mere, hvis fregatten forvises fra Nyholm. Så er vi virkelig på den. Derfor gør vi meget ud af at orientere om det samarbejde, vi har med Forsvarets skoler, Københavns Brandvæsen, Rigspolitiet, Kriminalforsorgen, Beredskabsstyrelsen og mange flere, hvor fregatten med sine 7 dæk og 250 rum stilles gratis til rådighed for øvelser og træning. PEDER SKRAM kan på denne måde tilbyde noget, som ingen andre kan i Storkøbenhavn.

Måske skal der alligevel mere til. Nyholm, hvor Flåden hørte til i mere end 300 år, er en kulturperle midt i København. Batteriet Sixtus, Rigets Flag, Nyholms Hovedvagt, Holmens Arrest, Planbygningen, Spanteloftsbygningen, Østre- og Vestre Takkelads. Alle bygninger, der for længst er fredet og skal bevares for "altid". Ikke "kun" Forsvarets skoler og stabe, men en lang række frivillige nyder omgivelserne og får inspiration til at fortsætte et arbejde, som Forsvaret får glæde af. Dette budskab om, at Nyholm, udover at være et af Københavns største rekreative områder, også er rammen om et kæmpe frivilligt engagement til glæde og gavn for Forsvaret og mange offentlige instanser, kan ikke siges for tit. ■

Nakskov Marineforening 100 år

Danmarks Marineforening næstældste lokalafdeling Nakskov rundede de først 100 år den 22. september

I Nakskov var der allerede i begyndelsen af 1913 planer om at danne en forening for tidligere orlogsgaster. Planerne kom ikke videre, inden Nakskov og Omegns Marineforening blev etableret den 22. september samme år og indgik som afdeling nummer to i den ny-startede landsorganisation Danmarks Marineforening.

Som skrevet tidligere her i magasinet havde bestyrelsen planlagt to arrangementer for at markere jubilæet.

Først stod den på reception i afdelingens lokaler i havnebygningen fredag den 20. september. – Der kom mange for at gratulere, fortæller Mogens Andreasen. Han oplyser, at gæstelisten blandt andet omfattede borgmester i Lolland Kommune Stig Vestergård, distriktsformand distrikt 6/Lolland-Falster John Georg Thomsen, afdelingsformand Nykøbing Falster Marineforening Viggo Engell Staberg samt gæster fra Bornholm Marineforening og Deutscher Marinebund Femern.

Gallafest

Den 21. september var der gallafest på Skovridergården i Nakskov. Ifølge Mogens Andreasen blev det en ualmindelig god og vellykket jubilæumsarrangement. – Ved gæsternes ankomst var der

musikalsk underholdning ved vores lokale Lolland Brandorkester. Vi var så heldige at vejret var med os, så det foregik udendørs på hotellets terrasse.

Landssekretær Søren Konradsen og æresmedlem i Danmarks Marineforening Ib Ketler overdrog på Danmarks Marineforenings vegne en smuk reproduktion af en petroleumslampe fra fregatten JYLLAND til afdelingsformand Knud Stokholm Nielsen. ■

Målrettet annoncering gennem Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog"

- Udkommer 6 gange årligt.
- Printoplæg ca. 11.000 ex.
- Skønnet læsertal ca. 30.000
- Adresseret distribution med Post Danmark.
- Elektronisk udgave i storformat på sitet: marineforeningen.dk
- Målgruppen er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmevernet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper.
- Magasinet bringer løbende temaartikler og kommentarer om Søværnet/Marinehjemmevernet samt søfartsorganisationer – nationalt/internationalt - som det ser ud i dag.

Med musik af Lollands Brandorkester fik gæsterne ved Nakskov Marineforenings 100 års gallamiddag en stemningsfuld modtagelse ved ankomsten til Skovridergården.

Yderligere oplysninger:
Redaktionen telefon 2192 3055

HVF 243 Faaborgs fartøj, MHV 808 LYRA dannede en smuk baggrund, da distrikt 7/Fyn søndag den 22. september afholdt efterårets distriktsmøde. Ud af distriktets 11 afdelinger deltog 10, da **Kerteminde Marineforening** måtte melde gyldig forfald. Ifølge distriktsformand Ole Henry Julsrud var hovedtemaet formandsmødet i Fredericia. Jan R. Christensen, Ærøskøbing og Kurt Møller, Svendborg blev valgt til de to arbejdsgrupper, der skal arbejde med at fremtidssikre Danmarks Marineforening.

Danmarks Marineforenings medlemmer deltager ofte og gerne i lokale arrangementer, der ikke nødvendigvis ligger til medlemmernes højre fod. Her fortæller Hilmer Ritterbusch om Ringkøbing/Hvide Sande Marineforenings fremstød for kulturen i det vestjyske...

Kulturfestival Bølgen

Den 18. august havde Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening lovet at stille med 12 gaster i matrosuniformer til at bemane Danmarks største bramsejlskonneret "Maja" og på denne måde være med til at skyde kulturfestivalen Bølgen i gang på en festlig måde. Foreningen havde som tidligere lånt uniformer af Thisted/Hanstholm Marineforening. Det gav dog visse udfordringer, idet uniformerne i årenes løb øjensynligt er krympet en del. Det er medlemmerne af Marineforeningen naturligvis ikke.

Alle mødte kl. 9.00 i vore lokaler i Fiskeriets hus, (I Hvide Sande, red.) hvor dagen startede med rundstykker og en lille skarp, så man var klar til den lidt besværlige omklædning med bytten, trækken og hjælpen hinanden indtil de gamle matrosuniformer sad rigtigt, selv om de nok strammede enkelte steder. Derefter skulle "Maja" pyntes til dagen med guirlander og røgbomber i rigningen, så stemningen også blev rigtig. Odin Teatret fra Holstebro skulle have en "skattekiste" med om bord sammen med balletpiger fra Holstebro Balletskole, der skulle agere havnymfer. Således udrustet kunne "Maja" lægge fra kaj og sejle udenfor havneindløbet, hvor der blæste en stiv kuling. Den hårde vind, som der jo ofte er i Hvide Sande, var med til at spolere den stemning, af røg og guirlander, der skulle vaje om skibet, da det igen skulle lægge til kaj, hvor gasterne flankeret af de dansende nymfer og Odin Teatret afleverede skattekisten til kulturmini-

Medlemmerne fra Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening klar til at slå et slag for kulturen.

ster Marianne Jelled, der derefter kunne skyde kulturfestivalen i gang i den smukt pyntede by. Efter veludført gerning var de tolv gaster derefter inviteret til spising på sømandshjemmet, hvilket vist kun bidrog til at uniformerne kom til at sidde endnu bedre. ■

Marinestue på Samsø

Efter en formidabel medlemsindsats og med god hjælp fra Samsø Naverne kunne afdelingsformand for Samsø Marineforening Ebbe Stoffregen lørdag den 19. oktober byde velkommen indenfor i afdelingens nyindrettede marinestuen. Stuen har til huse i

Samsø Marineforening og Samsø Navernes indgang til bofællesskabet i Hjemmeværnsbygningen i landsbyen Onsbjerg.

Hjemmeværnsbygningen i landsbyen Onsbjerg midt på Samsø.

Lidt usikkerhed om hvilken dato indvielsesfesten skulle foregå satte sit præg på gæsteantallet. – Der kom fire gæster fra Horsens Marineforening og to fra Samsønaverne, fortæller Ebbe Stoffregen. – Kun 11 af de lokale medlemmer havde fundet vej til den nye stue. Når vi ser på det store arbejde, der ligger forud for indvielsen, kan man ikke lade være med at tænke på, om det hele har været spildt. Det kan kun fremtiden vise, lyder det fra en skuffet afdelingsformand.

Var der mangel på volumen, var der til gangæld fuld tryk på hyggen. Fra Horsens Marineforening modtog afdelingen en flot gave, og naverkøkkene havde tilberedt en særdeles velsmagende gang gule ærter som gave til afdelingen. – I baren var der mulighed for at hente både øl og brændevin, så i det store hele blev det en rigtig hyggelig eftermiddag, siger Ebbe Stoffregen.

Aktivitetsniveauet i den nye marinestue tager i første omgang afsæt i en fast pudsedag sidste søndag i hver måned. ■

Distriktsformand **Gert Allan Larsen** var vært, da distriktet bød til møde i *Roskilde marinestue*. – Det var et meget seriøst møde, hvor flere væsentlige beslutninger blev truffet, oplyser Gert Larsen. Efter en god faglig debat var der **marinevin-gaver** til Mogens Wium, Frederiksberg Marineforening, og Leif Larsen, København Marineforening, som begge havde rundet de **70 år**. Amager Marineforenings formand Søren Konradsen modtog distriktets gave i forbindelse med afdelingens 25 års jubilæum.

Bestil Søfart på
www.soefart.dk
 eller ring...

HOLD DIG
 MARITIMT OPDATERET

Søfart
www.soefart.dk

Danmarks maritime fagblad

Tlf.: 86 25 89 00 - Email: adm@soefart.dk

Viceadmiral Tordenskiold bliver på sin fødselsdag den 28. oktober fejret i såvel Frederikshavn som København. Her skriver Chris Dam om arrangementet i Holmens Kirke og Norges Hus i København. (Let tilrettet. Red.)

Stormene fejring af viceadmiral Tordenskiolds 323 års fødselsdag

Årets første efterårsstorm med vindstød af orkanstyrke, passerede Holmens Kirke netop som Selskabet Danske Tordenskiold-Venner fejrede søheltens fødselsdag mandag den 28. oktober. Heldigvis var både Tordenskiold og hans venner søstærke og Søværnets Kirke ligeså.

Højtideligholdelsen indledtes med andagt ved orlogsprøvt Ejgil Bank Olesen.

Gorm Larsen dirigerede Graabrødre Kammerkor, og sopranen Monica Stevns-Lorentzen sang på norsk Norges nationalsang. Med på programmet var også Edward Griegs: Ave Maris Stella - Hil dig havets stjerne, alle under kyndig ledelse og akkompagnement af Holmens organist og kantor Jakob Stevns-Lorentzen. Derefter bar kadetter fra Søværnets Officersskole kransene op i Kapelsalen til tonerne af Prins Jørgens March.

Her blev der blev lagt krans ved Tordenskiolds sarkofag af Norges Ambassadør H.E. Ingvard Havnen, kommandørkaptajn Gustav Lang for Søværnet, kommandørkaptajn Jens O. Løje Jensen for Danmarks Marineforening, kontreadmiral Lars Kragelund for Selskabet Danske Tordenskiold-Venner, og overlæge Kaare Svartveit for "Hvide Ørn", Stavern, Norge. Derefter udtalte Selskabets formand mindeord, fremsagde bøn fra "Morgenbønner for Søofficersskolen" og Søværnets tamburer afgav hornsignal. Monica og Jakob Stevns-Lorentzen sang og spillede traditionen tro Kongernes Konge, hvorefter Selskabets formand afsluttede den kirkelige del af fødselsdagsfejringen.

Herefter vovede langt de fleste af de 106 tilmeldte sig over det orkanramte Christianshavn til Norges Hus, Amager Boulevard, netop som orkanen toppede. Vel i hus udbragte vi en fødselsdagskål for vor søhelt, og viceadmiral Jørgen F. Bork fortalte en munter historie om bureaukraternes hærgen også i Tordenskiolds

tid. Kaare Svartveit holdt en fin fødselsdagstale, flot fulgt op af sin næstformand Sverre Støren som oplæste et selvkomponeret Tordenskiold digt.

cand. mag. Lene Wessel Falk sluttede arrangementet med et foredrag om Tordenskiolds portræt malet af Balthasar Denner. Foredraget gav et spændende indblik i opbygning af et portrætbillede, samt en fin tolkning af detaljerne og familien Denner liv. Portrættet er i øvrigt det eneste, Tordenskiold med sikkerhed har siddet model til. ■

Effekter fra Marineforeningens slopkiste

SLIPS, HUE- OG BLAZEREMBLEM SAMT BLAZERKNAPPER
Elegant uniformstilbehør.

DAMETØRKLÆDE
100% polyester. 80x80 cm.

BROCHE
Kendingstegnet i sterlingsølv med 24 karat guldbelægning.

VEDHÆNG
Fås i oxyderet sterlingsølv eller i sterlingsølv med 24 karat guldbelægning.

Varene kan ses på www.marineforeningen.dk under Landskontoret – varekatalog

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

H.E. Norges ambassadør Ingvard Havnen lægger krans ved fejringen af Tordenskiolds 323 års fødselsdag i Holmens Kirke 28. oktober 2013.

Tordenskiold og Frederikshavn

Den norsk/danske viceadmiral Peder Wessel Tordenskiold og Flådebyen i Vendsyssel "ere evige forbunden"

Selv om det efterhånden er mange år siden Tordenskiold slog sine folder i Frederikshavn, har byen, og dens indbyggere, stadig fokus på den kendte søofficer. Ud over ungdomsmusikgarde, statue og vejnavn lægger han også navn til Tordenskiolds Fond der sammen med Officersklubben Flådestation Frederikshavn den 10. februar 1992 stiftede foreningen Venner af Tordenskiold for de midler, der var i overskud efter opsætningen af Poul Erlands statue af Tordenskiold på Fisketorvet i byens centrale del.

323 års fødselsdag

På viceadmiralens fødselsdag den 28. oktober bød Officersklubben så igen til kranselægning ved statuen på Fisketorvet og efterfølgende fødselsdagsfest i officersmessen. Fondsbestyrelsen havde indhentet indstillinger om eventuelle pris- og bægermodtagere fra Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole samt skoleskibet "Danmark". Herudover var der indstillet tre personer til optagelse som Ven af Tordenskiold.

Bægermodtageren fra Sergent- og Reserveofficersskolen blev kadetsergent Asger Melbye Larsen, der i skolens indstilling blandt andet blev betegnet som en – engageret, dygtig og karismatisk

Danmarks Marineforening var ved kranselægningen på Fisketorvet i Frederikshavn repræsenteret med tre flag fra afdelingerne i Aalborg, Skagen og Frederikshavn.

Bægermodtager ved Tordenskiold festen på Flådestation Frederikshavn var tv. kadetsergent Asger Melbye Larsen og elev skoleskibet "Danmark" Visti Jakobsen.

kadetaspirant, medens bægermodtagerne fra "Danmark", skoleskibselev Visti Jakobsen af skibschef kaptajn Kurt Andersen fik skudsmålet - hjælpsom, opmærksom og med en udpræget vilje til samarbejde. Chef OPLOG Frederikshavn kommandør Per Frank Hansen forestod tildelingen.

Tre nye venner

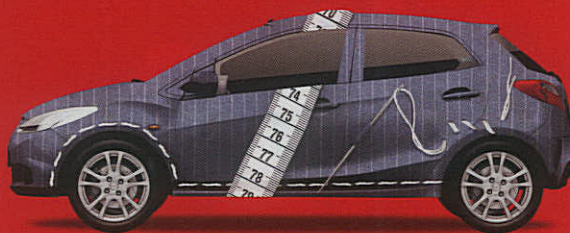
Tre gradueringer danner baggrund for udnævnelsen til Ven af Tordenskiold. Orlogskaptajn Lars Eriksen blev udnævnt på vegne af Søværnet. Jens Schulz repræsenterede den regionale vinkel, medens TV-vært, journalist Jens Gaardbo modtog "vennetitlen" for den landsdækkende synlighed. ■

De tre nye venner af Tordenskiold anno 2013 er fv. Jens Schulz, Jens Gaardbo og Lars Eriksen.

GF

FORSIKRING MED OVERSKUD

Få skræddersyet din bilforsikring

GF har Danmarks største udvalg af tilvalgsdækninger.

Ring 49 17 01 94 eller sms OFFICER til 1272 og få et skarpt tilbud og et gratis forsikringstjek.

GF Forsikringsklubben for Officerer i Forsvaret
Vestergade 20, 1. sal, Sidebygningen · 4600 Køge

Deadline afdelingsrapporter er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

DISTRIKT I STORKØBENHAVN

Kørelærer Gert Allan Larsen
Møgelsevej 33 • Marbjerg • 2640 Hedehusene • Tlf. 20438796
Email: gert-allan@larsen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Gentofte,
Frederiksberg, Ishøj

BRØNDBY

Anders Jørgen Hansen oplyser, at der igen er kommet gang i rejseafdelingen i Brøndby Marineforening. I dagene 9. til 16. september besøgte 56 medlemmer og ledsagere Dresden og Berlin. Ifølge rejsenotatet var det en særdeles vellykket tur med mange gode turist og gastronomi oplevelser.

Fra den københavnske vestegn gik rejsen med færge over Østersøen til byerne Dresden, Pirna, Lübbenau og Berlin. I alle byer var der indlagt guidede rundvisninger til områdets seværdigheder. Dette betød blandt andet, at gruppen i Lübbenau kom på sejlads på byens kanalsystem. En hyggelig oplevelse med indlagt forplejning bestående

Forventningsfulde rejsedeltagere fra Brøndby Marineforenings rejseafdeling klar til kanalfart ved Lübbenau i Tyskland.

Kaare Wagner (tv) medlem af Odense Marineforening og afdelingsnæstformand Erik Hansen, København Marineforening takker hinanden for en god aften.

af fedtemad med Spreewald Bitter.

KØBENHAVN

Major (p), tidligere folketingsmedlem Helge Adam Møller og direktør Kaare Wagner har i efterårsæsonen afholdt to foredrag i København Marineforening. Begge foredragsholdere er kendte personligheder, der på hver deres vis har markeret sig markant i henholdsvis dansk politik og erhvervsliv.

Begge er stadig aktive inden for deres gebeter. Helge Adam Møller som lokalpolitiker i Næstved Kommune og Kaare Wagner som medejer af flere mindre virksomheder rundt om i verden.

Ifølge Frank Horn var begge arrangementer særdeles vellykkede.

Skyttelavet:

Her fortæller Frank Horn, at distriktets skytter i skrivende stund (medio oktober) venter på fastsættelse af datoen for efterårets/vinterens distriktskydning. Ellers går alt i sin vante gang i skyttelavet.

AMAGER

Lørdag den 12. oktober deltog over 100 personer fra såvel Danmarks Marineforening som lokalafdelinger

i distrikt 1 samt Marinehjemmeværnet, Tårnby Kommune og øvrige samarbejdspartnere i festligholdelse af Amager Marineforenings 25 års jubilæum. I den forbindelse takker afdelingsformand Søren Konradsen og bestyrelsen for det flotte fremmøde og ikke mindst retter de en stor tak til Kvindelige Marineres Musikkorps for deres flotte musikalske bidrag til en meget festlig dag. (Læs artikel på tekstsidene).

ISHØJ

25 medlemmer fra Ishøj Marineforening besøgte den 7. september Koldkrigsmuseum Langslandsfort på Langeland. Ifølge Jan Schiøttz blev det en god tur, hvor erindringerne dukkede op hos mange af deltagerne.

Ved kammeratskabsaftenen i oktober kunne afdelingsformand Kurt Telander tildele Mogens Holsoe medlemseblemet for Danmarks Marineforening. Bjarne Andersen og Rudi Christensen fik lykønskninger i forbindelse med deres fødselsdage, inden kontreadmiral (p), tidligere midlertidig viceadmiral, Jørgen Bork gav et levende og interessant foredrag om sin tid i Søværnet. ⚓

DISTRIKT II NORDSJÆLLAND

Palle Pedersen
Rypevænget 109 • 2980 Kokkedal • Tlf. 49 14 38 00 / 20 10 50 53
E-mail: plp@dr.dk
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund,
Frederiksværk

GILLELEJE

Dorte Møller havde sørget for friskbagt morgenbrød i marinestuen, da 65 med-

lemmer og ledsagere den 14. september tog på skovtur "Ud i det blå". Turen gik over Civilforsvarets mu-

seum ved Mårum i Gribskov til sejltur på Esrum Sø om bord på turbådende "Rolf" og "Viking". Herfra besøgte gruppen bryggeriet Skovlyst i Hareskoven inden afslutningen i marinestuen i Gilleleje, hvor catering og kabysbesætningen havde aftenmaden klar. – Igen i år var alle enige om, at det var en flot skovtur afdelingsformand Peter Møller havde arrangeret, lyder det fra Søren Svendsen.

Bestyrelsen deltog den 6. oktober i mindegudstjenesten i Gilleleje Kirke til minde om 70 års dagen for jødeflugten til Sverige.

55 medlemmer hørte den 11. oktober O. Kolsborg fortælle om "Titanic". Foredraget kom godt rundt om skibets historie og skæbne og i særdeleshed de mange myter, der er om skibet. Foredraget kom også ind på det danske islæt i tragedien. ⚓

DISTRIKT III VESTJÆLLAND

Auktionsleder Søren Brusgaard
Møllevvej 1 C • 4581 Rorvig • Tlf. 21423014
E-mail: ksbrusgaard@mail.com
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør, Skælskør

KORSØR

Korsør Marineforening bød den 24. august til åben marinestue i forbindelse med Maritime Kulturdage. – Vejret var med os, og stuen var hele dagen fyldt med interesserede gæster og vore egne kollegaer,

fortæller Theis Rossschou.

Den 27. august var afdelingen igen i fokus. Det skete i forbindelse med DANNEBROG s aktivitetsdag for besætningen, der også i år forgik i Korsør. Besætningen fik stillet marinestuen til rådighed efter en anstrengende dag. Samtidig forestod afdelingens cateringafdeling tilberedningen af en grillet gris.

12 medlemmer deltog den 29. august, sammen med repræsentanter fra Søværnet og Marinehjemmeværnet, i mindehøjtidelighed i Rådhushaven. Her blev der lagt krans ved mindesmærket for de to marinere, der blev dræbt den 29. august 1943 på ministrygeren HAJEN i Korsør Havn.

Ved Den Nationale Flagdag den 5. september deltog 20 medlemmer ved ceremonien på Flådestation Korsør. Efter flaghejsning var der taler af kommandør Lars Gullaksen og borgmester Lis Tribler, Slagelse Kommune. Arrangementet sluttede med morgen-skafning i containerhallen.

Den 7. september deltog 71 medlemmer og ledsagere

Fregatkaptajn Holbæk Marineforening anno 2013 Frede Didriksen (tv.) modtager pokal af afdelingsformand Ole Puggaard.

i Skipperfesten. Den 20. september var afdelingen vært ved distriktsmødet. Ud over et godt møde var der også stor tilfredshed med afdelingens skipperlabskovs.

– Den 22. september blev en ny mindesten afsløret i Rådhushaven, oplyser Theis Rossschou. – Stenen er opsat til minde om de to soldater her fra byen, som gav deres liv i Afghanistan. Projektet blev virkeliggjort på baggrund af en lokal initiativtager og en folkelig indsamling. Korsør Marineforening deltog selvfølgelig i ceremonien med flaget og mange medlemmer.

Den 12. oktober mødte 81 personer frem til stegte ål med diverse tilbehør.

Sluttelig ønsker Korsør

Marineforening alle læserne en god jul og et godt nytår.

HOLBÆK

Afdelingsformand Ole Puggaard fortæller, at året har været turbulent for Holbæk Marineforening. Først blev der, på grund af travlhed, foretaget et kassererskifte under generalforsamlingen i februar. Så var der, i forbindelse med en kommunal overtagelse af lokaliteter på Holbæk Kaserne, en del usikkerhed om, hvor en eventuel ny marinestue skulle placeres. To andre soldaterforeninger havde samme problem. Men med hjælp fra en nyansat direktør, der skulle lede den nye tilsynsmyndighed, fik de tre foreninger til-
delt tre tidligere belægnings-

Denne smukke sten er opsat i Rådhushaven i Korsør til minde om de to bysbørn Jimmi Bøgebjerg Petersen og Simon Mundt Jørgensen, der i 2010 mistede livet under tjeneste i Afghanistan. (Foto: Peter Nommesen)

stuer. – Takket være de meget aktive medlemmer Helmut og Jan samt hjælp fra Korsør Marineforening omkring møbleringen har vi nu fået en meget fin stue, siger Ole Puggaard.

Selv om der har været lidt administrative og bosætningsmæssige udfordringer hen over året, har afdelingen afholdt en række faglige arrangementer. Torskegilde, flagparader, kanonsalut og informationsstand ved Holbæk Havns træskibstræf samt fregatskydning blev afviklet som de skulle. Resultatet af fregatskydningen blev i øvrigt, at Frede Didriksen nu er regerende fregatkaptajn i Holbæk Marineforening.

Den 7. december byder bestyrelsen til julefrokost i den nye marinestue. Først i det nye år er der planlagt et åbent hus arrangement, hvor de to soldaterforeninger sammen med Holbæk Marineforening viser de nye lokaliteter frem for offentligheden og pressen.

KALUNDBORG

Oversvømmelse ændrede planerne for sommerudflugten i Kalundborg Marineforening. Det oplyser Hjalmar Johansen. I stedet for det oversvøm-

mede M/S Museet for Søfart i Helsingør gik turen for de 27 deltagere til Vikingemuseet i Roskilde. Den planlagte frokost i Bakkens Perle foregik uden ændringer.

Tidligere sømand, folketingsmand og borgmester Tommy Dinesen, gav den 20. september et indlæg i marinestuen med titlen "Fra dæksdreng til borgmester". Et godt foredrag samt god forplejning af Jørgen Clausen og Matthias Mosbæk gav tilsammen en vellykket og hyggelig aften for de 19 deltagere.

Dorte og Robert Lynch blev under ålespisningen den 11. oktober optaget i Kalundborg Marineforening og af afdelingsformand Flemming Drewsen tildelt Danmarks Marineforenings medlemsemlen. Sammen med 38 medlemskollegaer kunne de efterfølgende nyde den af Jørgen Clausen og Jan Tage Andersens veltilberedte proviant.

NYKØBING SJÆLLAND

Medlemmer fra Nykøbing Sjælland Marineforening bød sammen med Odsherred Kommunes borgmester Thomas Adelskov og tidligere borgmester, kommunalbestyrelsesmedlem Vagn

Tidligere borgmester Vagn Ytte Larsen (tv) kunne sammen med nuværende borgmester i Odsherred Kommune Thomas Adelskov og afdelings- og distriktsformand Søren Brusgaard i sensommeren byde velkommen til kaptajnløjtnant Jesper Mygind, der sammen med sit skib SLEIPNER og besætning besøgte Nykøbing Sjælland.

Ytte Larsen forsyningskibet SLEIPNER velkommen til Nykøbing da den i efteråret anduvende byen. – Vi havde et par hyggelige dage sammen med hele besætningen, hvoraf flere benyttede lejligheden til at melde sig ind i Marineforeningen, oplyser Ole Wilken.

Frede Kristoffersen vandt primo september fregattitlen i tæt konkurrence med 40 øvrige skytter.

Med kun 29 tilmeldte til fødselsdagsfesten i oktober besluttede bestyrelsen at flytte det planlagte arrangementet i

en lokal forsamlingshus ind i afdelingens fælleslokaler. To af afdelingens medlemmer, Flemming Bech og Niels-Ebbe Pedersen, er begge tidligere mangeårige kokke og restauratører. De fik med solid bistand fra kapelmester Kim Skovlund tilrettelagt og afviklet en pragtfuld aften med gastronomisk forplejning og vin ad libitum. Med en sikker Niels Juhl Hansen ved roret blev der under festens indlagte auktion skrabet penge ind til afvikling af næste års sommertur. ⚓

DISTRIKT IV SYDSJÆLLAND

Skibsfører

Henrik Marrill Christiansen

Grønsundvej 17 • 4780 Stege • Tlf. 55 81 10 88 • Mobil: 51 23 50 70

E-mail: hmc.stege@mail.dk

Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Haslev

MOEN

Afdelingsformand Renny Leth Madsen oplyser, at 25 medlemmer deltog i fregatskydningen den 17. august. – Inden skydningen skulle bestyrelsen og andre dog lige gøre et forarbejde, så vi alle kunne få en god dag. Og der lykkedes, lyder det fra Renny L. Madsen.

Resultatet blev, at Leif Petersen vandt kampen og dermed titlen som fregatkaptajn i Møens Marineforening. De otte sejl blev skud ned som følger: (Skudt ned af/for) Jess Gottrup/Preben Kølle. Bruno Olsen/Tom Sørensen. Verner Rasmussen/Leif Petersen. Jørgen Grønborg/

Hans J. Hegelund. Visti Lorentzen/Bertel Oland. Erik Lorentzen/Jan Gottrup. Erik Lorentzen/Renny Leth Madsen og Jess Gottrup/Jørgen Andersen.

De syv U-både blev fældet af Jess Gottrup, Visti Lorentzen, Erik Lorentzen, Jan Gottrup, Poul Nielsen, Verner Rasmussen og Hans Jørgen Hegelund.

Afdelingen deltog i flag- og faneborgen ved Den Nationale Flagdag i Vordingborg den 5. september samt på Klintholm Havn den 6. september i anledningen af HMD Dronningens besøg i Vordingborg Borgruin og GeoCenter Møns udstilling.

I december er der julefrokost i marinestuen den 14ende og gløgg med æbleskiver den 21ende.

KØGE

Men Ingolf Hansen fra Stevns Marineforening som kyndig og fagligt godt funderet guide, fik medlemmerne fra Køge Marineforening en særledes god oplevelse, da de den 24. august besøgte Skibsmotor Museet i Rødvig. Ifølge Poul Sørensen blev flere af de gamle maskiner startet. – Det at starte disse gamle motorer, er ikke noget, der foregår med selvstarter. Flere skulle først varmes op med blæselampe, hvorefter

ter de blev startet med håndsving eller trykluft.

Afgående fregatkaptajn i Køge Marineforening Jan Dreyer, blev den 1. september afhentet med musik, flag og afgivelse af Dansk Løsen. Årsagen var, at han skulle forsvare titlen ved den årlige fregatskydning. Som tak kvitterede han med morgenbord- og bitter.

En genstridig fregat gjorde, at skydningen måtte afbrydes for indtagelse af skipperlabskovs. Først kl. ca. 16.00 stod

det klart, at Aage Mikkelsen på skud af Leif Kurt Brinksholt det næste år er afdelingens fregatkaptajn. Øvrige skytter og præmiemodtagere blev: Poul Bechmand-Olsen/Otto Korte-Hansen. Gunner Petersen/Claus Gerløv. Arne Sørensen/Aage Mikkelsen. John Engskov/Finn Richardt. Leif Kurt Brinksholt/Otto Korte-Hansen. John Tulip Nielsen/Bent Haagen. Gunner Petersen/Gunner Petersen. Edle Sørensen/Leif Kurt Brinksholt og Jan Drey-

er/Jan Dreyer.

Køge Marineforening skænkede i 1977 og igen i 1985 kirkeskibe til ophængning i Køge Kirke. Skibene, CHRISTIENUS QUINTUS og DANNEBROGE, blev bygget af Karl Jensen, Erik Franch og Preben Lundgren. Den 5. september afslørede Køge Marineforening og menighedsrådet for kirken to mindeplader for de tre model-byggere, der i sin tid brugte hundredevis af timer på projektet. Den ene

plade blev afsløret af Preben Lundgren den anden af Erik Franchs niece Irene Steinmetz Møller.

Efter højtideligheden samledes Køge Marineforening samt Garderforeningen og Hjemmeværnet uden for kirken for at marchere gennem byen til torvet, hvor der var taler og koncert i anledningen af Den Nationale Flagdag. Arrangementet sluttede på havnen, hvor der i dagens anledning var åben i marine-stuen. †

DISTRIKT V BORNHOLM

Flemming Svendsen
Sigurdsgade 26 • 3700 Rønne
Tlf. 21738542 • E-mail: lefsvs@bomail.com
Bornholm

RØNNE

Tre ugers hårdt augustarbejde leveret af seks af afdelingens medlemmer skulle der til, inden bemalingen af træbeklædningen på marinehuset var på plads. Det fortæller Steffen Pickering.

Den 24. august markerede Bornholm Marineforenings deres 91 års jubilæum med

kranselægning ved Krigssejlermonumentet på Rønne Havn. Ved Den Nationale Flagdag den 5. september blev der igen lagt krans ved samme monument. Her deltog ud over Bornholms Marineforening, Fane- og Flagbærer fra Hæren, De Blå Baretter, Søværnet, Politiet, Beredskabsstyrelsen samt For-

svarsbrødrene. Efter tale af Bornholms Regionskommunes borgmester Winni Grosbøll var der samling i marinehuset.

Den 13. september var der foredrag om øen Tristada Cunha og M/S "Bornholm" s rejse til øen i 1963. "Bornholm" blev chartret af de engelske myndigheder for at sejle de 200 evakuerede beboere tilbage efter et voldsomt vulkanudbrud i 1961. - Foredraget blev holdt af Hans-Henrik Fentz fra Dansk Færgehistorisk Selskab, som har venskabskontakt dernede, og selv har været der to gange, siger Steffen Pickering, - Det var sjovt at opleve, hvordan den fremmødte gamle besæt-

ning reagerede, når de så sig selv på foto og film for 50 år siden.

I dagene 22. til 23. september var afdelingen frokostvært, samt stillede busguide til rådighed for 43 gæster fra Svendborg Marineforening, der besøgte øen.

Jule- og nytårsaften er det planen, at der igen bliver et lille arrangement i marine-stuen. Herudover byder december på julefrokost den 6. og mindegudstjeneste i Sct. Nicolaj Kirke den 8. december. Vanen tro forhales kirkeskibet "Thetis" denne dag til færgeterminalen på Rønne Havn. Efter seancen er der æbleskiver og gløgg i marine-stuen. †

Med Bornholnergarden i front marcheres der den 5. september til Krigssejlermonumentet på Rønne Havn for at markere Den Nationale Flagdag.

Blandt gæsterne til foredraget om M/S "Bornholm" s rejse i 1963 var seks besætningsmedlemmer fra togtet. Første række fv. 2. mester Johnny Larsen, 4. mester Niels Vanél med frue og pantryjomfru Inga Ipsen. 2. række fv. Letmatros Erlinmg S- Andersen, dæksdreng Carl H. Olsen og smørrebødsjomfru Jette Romer.

DISTRIKT VI LOLLAND-FALSTER

John Georg Thomsen
Fugleodden 1 • Hillestolpe 4960 Holeby
Tlf. 54 46 21 12 / 27 81 41 44
E-mail: brandth@privat.dk
Nakskov, Nykøbing Falster

NAKSKOV

Nakskov Marineforenings 100 års jubilæum blev fejret med manér. Fredag den 20. september var marinestuen i havnebygningen tæt pakket med gratulanter og afdelingens egne medlemmer. Lørdag den 21. september stod den så på gallamiddag i Skovridergården. Læs artiklen på tekstsiderne.

NYKØBING FALSTER

Regerende fregatkaptajn 2014 i Nykøbing Falster Marineforening blev ved fregatskydningen den 31. august Henning Larson, medlem af Nakskov Marineforening. – Man kan vel nærmest kalde det en bytter, skriver Erik Ravn Hansen. – For i foråret hjemtog Benny Poulsen, Nakskovs pokal til Nykøbing Falster.

Skydningen foregik i Koha-

Afgående fregatkaptajn Kurt Stæchmann (th.) ønsker Henning Larson fra Nakskov Marineforening tillykke med sejren.
(Foto: Flemming Karlsen, Ugeavisen Guldborgsund)

DISTRIKT VII FYN

Overhovmester, Ole Henry Julsrud
Slejpnervænget 8 • 5610 Assens • Tlf. 64 71 22 70
E-mail: julsrud@mail.tele.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland, Middelfart

KERTEMINDE

Den 12. oktober mødte 16 skytter frem for at afgøre, hvem der det næste år kan titulerer sig som fregatkaptajn i Kerteminde Marineforening. Ifølge Preben Ernst blev det en tæt konkurrence, der efter 206 skud blev vundet af Søren Abbednæs. På vinderlisten kom herudover Finn Offersen, Allan Madsen, Lars Ole Valsøe, Hardy

Holm, Poul Krat, Ole Thor Hansen og Leo Vølding.

Serieskydningen herre fik Finn Offersen, Mogens Jensen, Preben Nedergaard og Hardy Holm som præmie-modtagere. Hos damerne blev det Kirsten Heiden, Hanne Andersen og Gurli Hansen. Gurli Hansen vandt også den indlagte rafflekonkurrence.

Søren Abbenæs vandt medio oktober fregatskydningen i Kerteminde.

ASSENS

Flere besætningsmedlemmer fra fregatten PETER WILLEMOES har været på informationstur til Assens. Formålet var at få sat mere fokus på -

Den 5. september deltog afdelingen med flag og gæster i Den Nationale Flagdags arrangementet ved mindestenen i Bibliotekshaven. Flagdagstalen blev holdt af borgmester John Brædder Guldborgsund Kommune. Arrangementet sluttede med en sammenkomst i De Blå Baretters lokale i Tingsted. ⚓

og viden om - personen Peter Willemoes, der er navnefader for skibet. Ifølge Erik Grove blev der også tid til et tjek på bryggeriet Vestfyn med efterfølgende vist i marinestuen.

December byder på julefrokost, medens der i januar er planlagt nytårsmønstring den 4. og foredrag af Kaare Vagner den 14. januar.

Ellers står hele 2014 i festens tegn for Assens Marineforening, der i juli har eksisteret i 100 år.

MARSTAL

Afdelingsformand Hans-Erik Grabow fortæller, at selv om der på nuværende er lidt træghed i tilmeldingen til klipfiskespisningen, er de fleste pladser dog besat, når fadene ▶

På dette smukke foto af Carl Vittrup forenes gammel sømilitær-historisk grej med nutidens tekniske formåen omkring skibsbygning. Forest en kanon fra Batteri Sixtus, Nyholm i baggrunden containerskibet "Mærsk Majestik".

sættes på bordet.

Her i december udsendes afdelingens plankalender for 2014. Hans-Erik Grabow opfordrer i den forbindelse medlemmerne til at deltage i generalforsamlingen den 15. februar. – Det er jo her, man som medlem skal møde, hvis man vil have indflydelse på afdelingens drift. Afdelingsformanden opfordrer også til, at flere vender forbi marinehuset, for at være med i fællesskabet. – Vi mangler jo altid frivillige hjælpere til de mange gøremål i huset.

Marstal Marineforening ønsker alle kammerater i Danmarks Marineforening og søens folk ude som hjemme en glædelig jul og et godt nytår.

MIDDELFART

Middelfart Marineforening har gennem efteråret haft mandskab og flag med til tre arrangementer uden for byen. Den 3. august deltog de i paradet på Odense Havn i forbindelse med adoptionseancen omkring fregatten PETER WILLEMOES og Odense Kommune. Den 3. september var de i Nyborg Marinestue for at ønske Børge Ferning tillykke med jubilæet. To dage efter, den 5. september, var tre mand fra afdelingen med til at fejre Den Nationale Flagdag i Assens.

Direktør Jens Peter Ravn

fra ADP A/S, der ejer og driver trafikhavnene i Fredericia, Middelfart og Nyborg, var den 3. september i marine-stuen for at fortælle om ejerskabet og udviklingen i de tre havne. – Han er en god og levende fortæller, lyder det fra Carl Vittrup.

Fire medlemmer deltog den 22. september i distriktsmødet i Faaborg. – Vi havde indstillet Erik Andersen fra Middelfart Marineforening som deltager i det strukturudvalg, der blev nedsat på formandsmødet i Fredericia. Desværre tabte vi med 37 stemmer mod 35. Det var ærgerligt, for vi er sikre på, at Erik Andersen havde været en god mand. Det skal i den forbindelse siges, at afstemningen ikke havde fået mange plusser på et foreningsleder kursus, lyder det fra Carl Vittrup.

I forbindelse med "Mærsk Majestik" præsentation og dåb ved Langelinjekajen i København, havde to af afdelingens medlemmer taget initiativ til at købe billetter til rundvisningen på skibet. Turen foregik i lejet bus. Så inden besøget på Langelinje besøgte gruppen Holmen. Dette fordi flere af deltagerne ikke havde været der siden deres værnepligtstid.

Ved filmaftenen den 1. oktober havde bestyrelsen besluttet at afløse den sædvanlige spillefilm med et film af lokal interesse. Det blev til filmen,

der var optaget til Monberg & Thorsen i forbindelse med byggeriet af den gamle Lillebæltsbro 1932 til 1935.

SVENDBORG

Foreningsmiddagen den 12. september havde 70 medlemmer til bords. Efter middagen blev der vist film fuldt op med humoristiske kommentarer om afdelingens tur til Esbjerg og Fanø. – En vellykket og hyggelig aften, skriver Henning Pehrson.

Jim Mollerup var turleder under afdelingens september-tur til Bornholm og Christiansø. Turen gik over Ystad til Rønne. Dagene var ifølge rejserapporten fyldt med gode museale og ga-

stronomiske oplevelser. Især satte et overdådigt frokost-besøg hos Bornholms Marineforenings hus på havnen i Rønne sit tydlige spor på livviden. – Afdelingsformand Flemming Svendsen bød os velkommen, og fortalte om afdelingens historie. Stop-mætte og taknemmelige kørte vi tilbage til hotellet for at rasere endnu en buffet, lyder det fra Svendborg. Til slut er der en stor tak til rejseudvalget og især Jim Mollerup.

Den 26. september løb foredrag nr. 88 på 15 sæsoner af stablen. Det var Esben Hedegaard fra Svendborg Museum, der fortalte om værfterne på Frederikssøen i perioden 1900 til 1926. Efter planen følges det spændende foredrag op af et nyt om tiden på Frederikssøen efter 1926.

Knap 70 medlemmer fortærede den 3. oktober på kort tid 30 kg ål med persillesovs, kartofler og agurkesalat. De 30 kg ål blev fuldt op med kaffe, diverse oste samt harmonikaspil som akkompagnement til festsangene. – Lad bare denne ålespisning blive en fast tradition. Den er festlig, folkelig og fornøjelig, lyder det fra Henning Pehrson. ⚓

På Henning Pehrsons stemningsfulde foto er det tydeligt, at vejret artede sig fra sin bedste side under Svendborg Marineforenings udflugt til Ertholmene.

DISTRIKT VIII SYDØSTJYLLAND

Preben Hedegaard
Fredenshøj 36 • 6200 Aabenraa
E-mail: hyrzkov@mail.tele.dk
Padborg/Gråsten, Sønderborg, Fredericia, Kolding,
Haderslev, Aabenraa, Vejle

KOLDING

Fællesskafningen den 5. september trak 21 personer ned i marinestuen. Ifølge John Jespersen var det Margrethe og Kirsten fra Sirenerne, der forestod den sublime madlavning.

Den 14. september afholdt afdelingen fregatskydning på arealet uden for marine-

stuen. De 14 mandlige og seks kvindelige skytter havde en fantastisk dag i godt vejr med god forplejning og højt humør. Ifølge det oplyste er fregatskydningen en nyhed i Kolding, der dog ser ud til et blive gentaget næste år.

Den 28. september havde afdelingen et vellykket frokostbesøg af kollegaerne fra

Kjeld O. Jensen (th.) blev fregatkaptajn ved Kolding Marineforenings fregatskydning i september. På sin højre side har han vinderen af dameklassen og dermed misdronning Margrethe E. Berthelsen. De øvrige fh. er kanonerne Michael Wittorff, Birthe Larsen, Henning Jensen og Knud Skytte.

Horsens Marineforening.

Selv om ingen mødte op til den indkaldte rengøringsdag i oktober, er marinestuen dog ship-shape takket være den sædvanlige styrke.

December byder på julestue med gløgg og æbleskiver den 15., medens der er nytårsappel den 4. januar og generalforsamling den 22. februar. ⚓

DISTRIKT IX SYDVESTJYLLAND

Carsten Brøner
Sortebrødregade 14 • 6760 Ribe • Tlf. 75 42 24 68 / 20 27 75 31
E-mail: cb.ribe@stofanet.dk
Esbjerg, Fanø, Tønder, Ribe

FANØ

Regerende fregatkaptajn Richardt Skelmose bød de fremmødte på en forfriskning, da 18 skytter den 17. august afhentede ham på bopælen, så han kunne forsvare titlen.

Det lykkedes ikke. Så ny fregatkaptajn i Fanø Marineforening er nu Christian Fischer. Øvrige vindere blev Michael Benne, Richardt Skelmose, Hartmann Kunze og Brian Rasmussen. I alt deltog 25

personer i skydningen, medens 36 deltog i den afsluttende frokost.

Afdelingens cykelklub gennemførte den 7. september den årlige udflugt. Turen gik Esbjerg, Tambours Havde nord for Varde tur/retur. I Varde serverede Rita og Peter Knudsen frokost.

Den 20. september var der Marthafilm aften. Arrangementet startede med frokost a la messen på filmskibet S/S "Martha".

Fire medlemmer og to hustruer sagde den 5. oktober ja

tak til invitationen til hyggelig samvær fra Esbjerg Marineforenings Skyttelav. – Lidt skydning skulle der også være, fortæller Hans Peter Carl. – Her havde Esbjerg revanche til gode fra sidste års møde. Det lykkedes for dem. Hos damerne reddede Fanø dog lidt af æren ved Bente Novrup, som tog 2. pladsen. Hos herrerne blev bedste skytte fra Fanø nr. 4. Så nu kan næste års skydning starte på en frisk med forhåbentlig flere deltagere fra Fanø. ⚓

TEL & FAX: +45 33 12 82 53
POSTGIRO NR: 102-3071
DANSKE BANK: 3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. ApS.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE ORDENSÅND
MINIATUREORDNER OG MEDALJER
ÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

DK-1054 KØBENHAVN K
PEDER SKRAMS GADE 3
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

DISTRIKT X

MIDTJYLLAND

Vagn Christensen

Ahornvej 6 A • 8800 Viborg

Mobil: 23 23 84 05

Århus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø, Skanderborg

VIBORG

Afdelingens september-udflugt til Thorsminde og Hvide Sande trak fuld bus. Vagn Christensen fortæller, at det var en god oplevelse. Både Strandingsmuseet i Thorsminde og Det Maritime Videns Center i Hvide Sande gjorde stor indtryk på midtjyderne. Afdelingsformand i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening Niels Kastberg Jensen gav en aldeles professionel rundvisning og foredrag om centret. Efter det faglige indlæg serverede lokalafdelingen et ualmindeligt velsmagende fiskebord. – Det var godt, det var et hold fra Marineforeningen, der var af sted, lyder det fra Vagn Christensen, - vi fik over 50 mm vand under besøget på Vestkysten.

Torsdagsarrangementerne er en stor succes, der fra gang til gang fylder stuens godt 50 pladser.

Lørdag den 28. december er der nytårskur med fri forplejning. Generalforsamlingen er berammet til den 21. februar 2014.

EBELTOFT

Ebeltoft Marineforening deltog aktivt i to arrangementer ved Den Nationale Flagdag den 5. september. Om formiddagen deltog afdelingens flaggaster i den af SOK arrangerede højtidelighed i Mindeparken i Aarhus. Kl. 17.00 var afdelingen så selv vært under en højtidelighed ved byens gamle rådhus. Her blev hovedtalen holdt af direktør i den norske Forsvarsstab, flottilleadmiral Rolf Scheen. Da

gen sluttede med et let traktement i marinestuen.

Ni medlemmer trodsende vejrudsigten, og stod den 15. september ud på Ebeltoft Vig om bord på veteranskibet "Skødshoved". Formålet var at hive så mange fisk op af vandet som muligt, og dermed gøre sig fortjent til at modtage Torskepokalen. Ud af 19 makreller og en enkelt Fjæsing fangede Vagn Larsen de seks og vandt dermed pokalen. En udsat Merkopokal blev vundet af Thorkil Thorsen.

På formandsmødet under soldaterforenings skydningen den 22. september blev det besluttet at arrangere en fællesudflugt til Dybbølmuseet den 24. maj 2014 i anledningen af 150året for krigen 1864.

Sygeplejerske Ingerlise Klaris fra Viborg fortalte ved kammeratskabsaftenen den 26. september om sine oplevelser som udsendt på det britiske felthospital i Camp Bastion, Afghanistan. – Et fantastisk godt foredrag, der

holdt alles interesse fanget fra start til slut, oplyser afdelingsformand Jørgen Brøgger.

Sluppen og Slupkoret deltog i åbningen af Ebelfestivalen den 12. oktober. Inden da havde medlemmer fra afdelingen renoveret byens flagallé.

Ved udgangen af oktober indstilledes onsdags travaljerornerne.

Bestyrelsen arbejder på at arrangere en maritimhistorisk familietur til London i maj måned 2015 i anledningen af afslutningen på 2. Verdenskrig.

Skyttelavet:

Skyttelavet deltog med tre hold ved firkantskydningen i Grenaa mellem marineforeningsafdelingerne fra Ebeltoft, Grenaa, Randers og Aarhus. Ebeltoftskytterne satte sig på både første og andenpladsen. Afdelingen deltog også med tre hold ved en fælleskydning arrangeret af Ebeltoft Skytteforeningen den 21. september. – Her måtte vort bedste hold dog se sig forvist til andenpladsen med 436 point. To point efter Ebeltoft Borgerlige Fugleskydningsselskab, fortæller Peter Brøgger. Bent Olsen vandt restaurant Havskums pokal for bedste Marineforeningsresultat.

Kun Prinsens Livregiments Soldaterforening svarede ikke på invitationen til den årlige soldaterforenings skydning i september på skydebanerne

ved marinestuen. I alt deltog 63 skytter fordelt på ni foreninger. Skydningen blev en spændende affære, der blev afgjort ved antal x-tiere. Vinder blev marineforeningens hold tre med 11 x-tiere mod et af holdene fra Forsvarsbrødrene, der "kun" havde 10 x-tiere. Pia Skarritsø fra Ebeltoft Marineforening vandt den individuelle konkurrence med 148 point/4x.

Den 11. december er der juleskydning. Skydningen starter med fællesspisning.

RANDERS

Efter sommerferien er marinestuen igen åben hver tirsdag. Der er også åben hver lørdag, hvor medlemmerne kan købe frokost for 35,00 kr.

Randers ugens afslutning blev i marineforeningen fejret med et større arrangement, hvor der blev serveret en tre retters menu. By-eventen sluttede med festfyrværkeri.

En dobbeltbooking med 4-kantskydning og udflugt til Aalborg Marineforening den 14. september gjorde, at Aalborgturen ikke fik mange deltagere. Det blev i den sidste ende en fordel, da kokken i Aalborg ikke dukkede op, så den planlagte bespisning blev ændret til smørrebrød fra den lokale smørrebrødsforretning.

Afdelingen deltog den 29. september i distriktmødet i Horsens.

Sangaftenen i oktober trak 50 deltagere. – Til eventuelle nye sangere, kan jeg fortælle, at vi starter kl. 19.00 og slutter kl. 20.45 hvorefter der serveres kaffe og kage, lyder det fra Flemming Nielsen.

Den 12. oktober deltog afdelingen i standernedhaling i sejlklubben.

Skyttelavet:

Randers Marineforenings skyttelavs hold 2 bestående af Gunnar Kristensen, Niels Høeg og Jens Degn blev med 421 point bedste Randersmandskab ved firekantskyd-

Som det fremgår, var der magsvejr, da 9 medlemmer fra Ebeltoft Marineforening om bord på "Skødshoved" tog på stangfiskeri på Ebeltoft Vig.

En synlig glad fregatkaptajn Ole Hübbe er her omgivet af (fv.) Grenaa Marineforenings skyttelavsformand Claus Sørensen, Leo Johansen, Kjeld Christensen, Henrik Olesen, Preben Fyrst Rasmussen, Henrik Laursen og Bent H. Nielsen.

ningen i Grenaa den 14. september.

Trænings skydningerne med elektronisk markering er startet i Randers Skyttekreds lokaler. – Det med den elektroniske markering skal vi lige vende os til, siger Ole Poulsen. Han fortæller også, at hjemmebaneskydningen og konkurrencen om at blive årets skytte er begyndt. – Det

vil der blive kamp om i år, lyder det fra Randers.

Lavet stillede med 10 skytter til den halvårige skydning i Aarhus. Efter nogen debat om skydestillingerne, blev det skytterne fra Randers, der skal til at pudse pokalen igen. De fem bedste, Niels Høeg, Gunnar Kristensen, Henry Hansen, Jørgen Steffensen og Torben Bruzen, opnåede

479 point. Bedste skytter blev Niels Høeg og Gunnar Kristensen.

Den 17. januar afholdes skyttelavets generalforsamling. – Vi fra bestyrelsen ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår, siger Ole Poulsen.

GRENAA

34 skytter dystende den 31. august om, hvem der skulle være fregatkaptajn i Grenaa Marineforening for 2014. Efter 239 skud stod det klart, at det blev Ole Hübbe. Det fortæller afdelingssekretær Søren Holck.

Afdelingen markerede Den National Flagdag den 5. september med morgenskaftning og flaghejsning i og ved marinehuset. Om eftermiddagen deltog repræsentanter fra marineforeningen i det officielle arrangement tilrettelagt af Norddjurs Kommune. Dette foregik i kommunens kantine.

Ved firekantskydningen den 14. september fik skytterne fra Grenaa en delt an-

denplads. – Efter skydningen var der frokost og præmieoverrækkelse i marinestuen.

På grund af sygdom blev et planlagt foredrag om Sydpolen den 18. september aflyst.

Til gengæld har afdelingen deltaget i såvel soldaterskydningen den 22. september i Ebeltoft som distriktsmødet den 29. september i Horsens. Her valgtes afdelingsformand Per Schultz Petersen som ny distriktsformandssuppleant.

21 medlemmer og ledsagere besøgte den 16. oktober teknologivirksomheden Terma i Lystrup. Efter et foredrag om virksomheden var der rundvisning på fabrikken.

SAMSØ

Med stor hjælp fra Samsønaverne har Samsø Marineforening nu fået foden under eget bord. Det blev den 19. oktober fejret ved en festlig reception i den nyindrettede marinestue. (Læs artiklen på tekstsiderne.) ↴

DISTRIKT XI NORDVESTJYLLAND

Per Toftum Larsen
Søndervænget 14, Jebjerg • 7870 Roslev • Tlf. Privat: 97 57 46 16, Job: 4015 58 93
E-Mail: pertoftum@live.dk
Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn

HANSTHOLM/ THISTED

25 medlemmer deltog den 11. oktober i én times intens intens pudsearbejde for at shine marinestuen effekter op. Som tak for indsatsen serverede Jens Thomsen efterfølgende en gang velmagende gule ærter. – Alle gik tidlig hjem fordi der var fodbold i TV. Men alligevel en fin aften selv om den blev lidt kort, mener Orla Mølholt.

Skyttelavet:

Som optakt til den nye skyde-

sæson besøgte 13 skytter Næstrup Skyttecenter. Formålet var at afprøve centrets 50 m bane.

MORSØ

Med afdelingsnæstformand Jens Peter Vad som tovholder arrangerede Morsø Marineforening den 27. august virksomhedsbesøg med ca. 50 medlemmer og ledsagere på Kunststof-Kemi i Nykøbing Mors. – Efter én yderst interessant rundvisning bød afdelingen på smørrebrød og

Bestyrelsens beslutning om at byde medlemmer og ledsagere til fiskebuffet i marinestuen i Nykøbing Mors blev belønnet med næste fuld hus. På den baggrund er planlægningen af næste buffet allerede i gang.

hyggelig samvær i marinestuen, oplyser afdelingsformand Bent Flemming Nielsen.

Afdelingen er tovholder på Morsø Kommunes arrangement omkring Den Nationale Flagdag den 5. september. Efter flaghejsning ved marinehuset stod den på forplejning

i marinestuen for medlemmerne og repræsentanter fra Morsø Kommune.

Bestyrelsesmedlemmerne Ole Kobæk og Hans Peter Kokholm har hen over sommeren bygget en ny bar til opsætning i marinestuen. I den forbindelse klargjorde ▶

flere medlemmer i weekenden den 6. – 8. september det gamle barhjørne, så den hen over den efterfølgende uge kunne indvies.

52 træskibe anduvede den 12. september havne i Nykøbing Mors uden arrangementet Limfjorden Rundt.

– Marinestuen var fyldt med glade gæster hele dagen, og den nye bar bestod sin prøve, siger Bent Flemming Nielsen. – 650 deltagere fra skibenes besætning var til aftenfest og skafning i et stort telt på havnen. Næste morgen lagde vi hus til det obligatoriske skip-

permøde, hvor dagens videre sejlads blev fremlagt.

Filmaftenen i september blev af tekniske årsager afviklet uden film. Det gav dog ikke de store problemer, da forplejningen som vanligt var aldeles superb.

Den 25. oktober deltog 46

medlemmer og ledsagere i en aldeles overdådig fiskebuffetarrangement. En stor personlig indsats fra flere medlemmer og hustruer gjorde, at mangfoldigheden og kvaliteten var i top. ⚓

DISTRIKT XII NORDJYLLAND

Seniormekaniker,
Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14 • 9310 Vodskov • Tlf. 98 28 61 21
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals, Hobro

HADSUND

Med god hjælp fra Hadsund Marineforening fik byens Water Festival den 15.-16. august sat ekstra kolorit på arrangementet. Skolefartøjerne SVANEN og THYRA anduvede, efter anmodning fra afdelingen, den 15. august trafikhavnen i Hadsund. Her blev de modtaget med salut og kipning med flaget. Efterfølgende stillede kadetterne op til konkurrence i dragebadssejlads. Det blev med en kæntring en lidt blandet succes, der dog fyldte godt op på underholdningsværdien under festivalen.

Medlemmerne fra afdelingen var efterfølgende på besøg på skibende, og kvitterede med et genbesøg i marinestuen til skafning og musisk underholdning med fællessang. – Det blev en aften, besætningen vil huske fra deres besøg i Hadsund, siger Kurt Ladefoged. – Det blev sent, inden bestyrelsen kunne låse døren udefra og gå hjem efter et fint og flot arrangement.

35 medlemmer og ledsagere deltog den 5. oktober i ålegilde med damer. Arrangementet blev brugt til at byde velkommen i Danmarks Marineforening til Orla Jensen, Niels Folmer Nielsen, Palle Høj og John Bastrup. Inden

da var der et minuts stilhed for afdelingens mangeårige medlem Gunner Christensen, der er afgået ved døden.

Ifølge Kurt Ladefoged blev det en god dag med rigelig ål og tilbehør til alle.

FREDERIKSHAVN

Marinehuset Frederikshavn har hen over sommeren gennemgået den helt store for-

skønnelse. Det fortæller Torben Madsen. – Alt er malet udvendig og fremstår virkelig flot og pynter i gadebilledet.

Ud over det pynteligt har huset også gennemgået et teknisk brus op med nye ledninger, isolering, udsugning og reparation af trappepartiet.

Medens sommerudflugten blev aflyst på grund af for få tilmeldinger, var der til gengæld fuld tryk på ulkeftenen i september. Det var også i september at fem medlemmer deltog i distriktsmødet i Skagen.

Afrigningen og vinteroplægningen af Kongeskibet DANNEBROG i Flådestation Frederikshavn er de senere år blevet fejret i marinestuen

med kåring af sommertogtets bedste kammerat/gast. De 51 besætningsmedlemmer havde på forhånd udnævnt kandidaten. – Det var Sebastian Kolhorn, som fik overrakt kammeratskabsbægeret og en donation på kr. 500 fra Frederikshavn Marineforening, siger Torben Madsen. – Efternavnet var bekendt og hang sammen med, at sidste års bedste kammerat/gast var Sebastians tvillingebror. Så den familie kan åbenbart lidt ud over det sædvanlige.

Fregatskydningen den 5. oktober fik, efter 291 skud, Paul Thygesen som vinder og dermed ny fregatkaptajn. Dagen startede fra morgenstunden med en overdådig be- ▶

Frederikshavn Marineforening nye fregatkaptajn Paul Thygesen er her foreviget med de øvrige præmiemodtagere under fregatskydningen den 5. oktober.

værtning for indbudte gæster af den afgående fregatkapitajn Orla Frederiksen.

Medlemmerne skal i december til julebingo den 11. og nytårstræf nytårsaftensdag den 31. december fra kl. 11.00 til 13.00.

SKAGEN

Som omtalt her i magasinet i oktober, var Skagen Marineforening meget synlig under regentparrets besøg i byen den 2. september. Ud over at Villy Nielsen og Niels Arne Hansen deltog i fane- og flag-

paraden ved DANNEBROGs ankomst, lagde afdelingen grund, hus og mandskab til forplejning af Garderhusarernes heste og ryttere, der sammen med regentparret var med til at markere Skagens 600 års købstadsjubilæum.

Om eftermiddagen var afdelingen vært ved en forfriskning for DANNEBROGs vagtfri besætning. Som tak invitationen modtog værterne et krus fra skibet. Skagen Marineforening kvitterede med afdelingens våbenskjold. – Alt i alt en rigtig hyggelig dag, ly-

der det fra Villy Nielsen.

Ålefesten den 16. august blev igen et tilløbsstykke. Alle pladser var udsolgt.

Den 29. september var afdelingen vært ved det ordinære distriktsmøde. Alle afdelingerne var repræsenteret, og de 47 medlemmer havde et godt og konstruktivt møde, oplyser Villy Nielsen. Skafningen, tilrettelagt og tilberedt af bestyrelsesmedlem/hovmester Frank Mortensen og Jan Siiger Frahm, blev også en stor oplevelse for gæsterne. Og hvad er bedre en gammeldags

oksesteg og æblekage? (red.)

Den 9. februar er der ordinær generalforsamling. Den 22. februar står den så på loppemarked.

HALS

35 medlemmer og ledsagere drog den 10. august på safari til Ree Dyrepark på Djursland. Det fortæller Povl Erik Johansson. På grund af tidspres foregik turen rundt i den 70 hektar store dyrepark i Landrover.

Efter Ree Dyrepark var der bestilt frokost i Grenaa Ma-

Niels Arne Hansen (tv) og Villy Nielsen gør klar til at deltage i fane- og flagparaden ved regentparrets ankomst til Skagen den 2. september.

Denne velsyngende og velspillende sekstet tog imod gæsterne fra Hals Marineforening, da de den 10. august ankom til marinehuset i Grenaa.

47 medlemmer fra de ni afdelinger i distrikt XII/Nordjylland linet op inden distriktsmødet i Skagen.

Leif Bendt Sørensen (tv.) modtog den 3. oktober konsul Suhrs mindebæger for sin store indsats for Aalborg Marineforening. Th. afdelingsformand Charley Frank Pedersen.

rineforenings stue. – Da vi ankom til marinehuset, fik vi en overraskelse, fortæller Povl Erik Johansson. – Udenfor stod der en modtagelsesko-

mité bestående af fem sangere, der akkompagneret med harmonikamusik formidlede en vise til vores ære. Virkeligt et festligt indslag. Ved 19.00 ti-

den landede gruppen igen i Hals.

Møllehuset i Aså var igen i år leverandør af vildtmiddagen. Arrangementet, der var udsolgt på kort tid, foregik den 14. september. Ifølge rapporten fra Hals stod det gastronomiske niveau på højde med sidste år.

AALBORG

Aalborg Marineforenings nye fregatkaptajn Michal Brandi skulle under ulkeaftenen den 3. oktober som sin første officielle opgave fortælle hvorhen afdelingsskuden skulle gå i det kommende år. Herudover måtte han som tak for titlen beværte de fremmødte kol-

legaer med en omgang øl og snaps til Stroganoffen. Det fortæller afdelingsformand Charley F. Pedersen.

For en ualmindelig god indsats med vedligeholdelse og arbejde for Aalborg Marineforening, blev Leif Bendt Sørensen sammen aften tildelt konsul Suhrs mindebæger.

Søndag den 8. december serveres der gløgg og æbleskiver i marinstuen. Ved samme arrangement udtrækkes gevinsterne på afdelingens julelotteri.

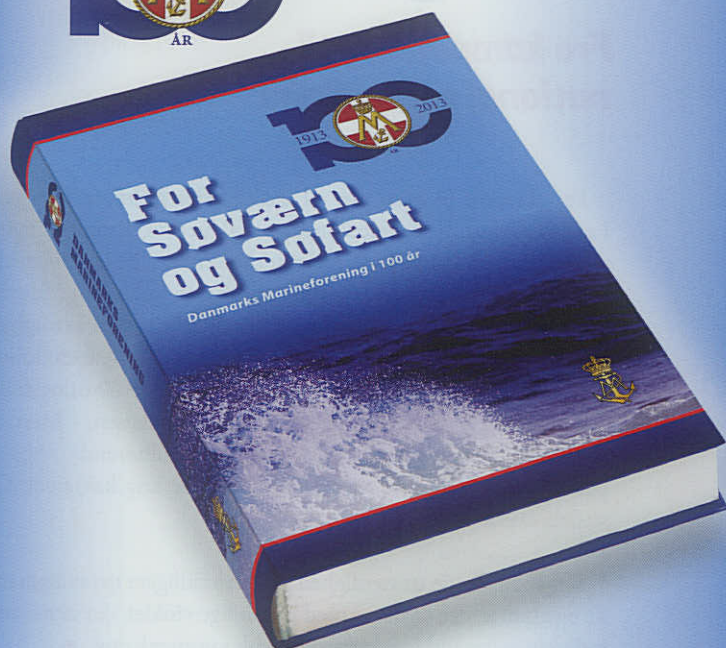
Generalforsamlingen afholdes den 13. februar kl. 18.30.

DISTRIKT XIII GRØNLAND

Landnæstformand
Kurt Flatau, via landskontoret,
33 15 28 86
Godthåb

DANMARKS
MARINEFORENING

For Søværn og Søfart

Danmarks Marineforening i 100 år

2. oplag

Første oplag af orlogshistoriker Hans Christian Bjergs informative og spændende bog om Danmarks Marineforening i 100 år er udsolgt.

I bogens andet oplag har redaktør Leif Mortensen opdateret afsnittet om afdelingerne.

Bogen kan købes i løssalg i enkelte afdelinger samt gennem landskontoret på mail: landskontoret@marineforeningen.dk ved betaling af kr. 250,00 til konto: reg. nr. 1551- kontonummer 0002001608 mrk. Jubileumsbog.

Jutlandia

Skibet var ladet med håb

Søren Flott har på forlaget Gyldendal udgivet historien om ØK skibet "Jutlandia", der under Koreakrigen (25. juni 1951 - 27. juli 1953) foretog tre togter som hospitalsskib til farvandet ud for Sydkorea. Enkelte deltog i alle tre togter. I alt gjorde mere end 600 besætningsmedlemmer og personel fra Røde Kors tjeneste på skibet i perioden.

Bogen er bygget op i forskellige konkrete scener oplevet af folkene på skibet og tidligere patienter. Researchen stammer fra såvel interview samt skriftlige kilder og billeder.

Den personlige fortællerform gør bogen levende og nærværende. Læseren får dermed en relativ retvisende indblik i forholdene om bord. ■

Jutlandia – Skibet var ladet med håb

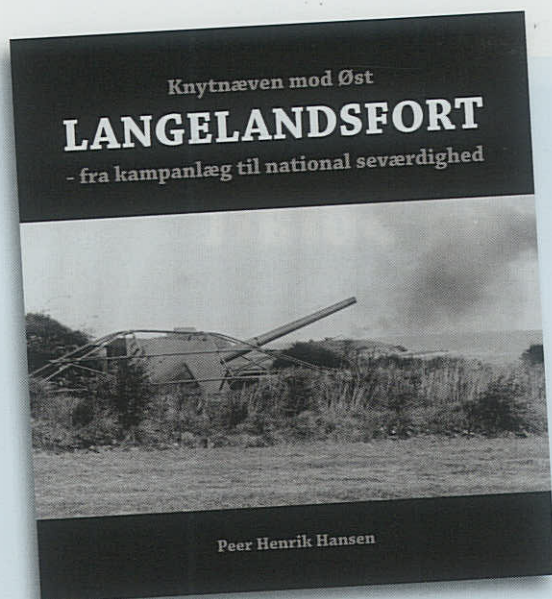
Forfatter: Søren Flott

Udgivet på forlaget Gyldendal

228 sider med paperbackomslag

Indeholder mange slh foto

ISBN: 978-87-02-14055-2

Langelandsfort – Fra kampanlæg til national seværdighed

Udgivet af Øhavsmuseet, Forlag og bibliotek

Skrevet af Peer Henrik Hansen

152 sider med paperbackomslag

Indeholder mange slh foto

Pris: kr. 129,00

Yderligere info: ohavsmuseet.dk

ISBN: 978-87-92619-05-1

Langelandsfort

Fra kampanlæg til national seværdighed

Peer Henrik Hansen, der til daglig leder Koldkrigsmuseum Langelandsfort, har i anledningen af 60 året for ibrugtagningen af anlægget på Langelands østkyst, skrevet en aldeles retvisende bog om fortets tilblivelse og rolle under den kolde krig. Samtidig følger bogen op på fortets nuværende rolle som seværdighed og én af Langelands store turistattraktioner. – Lokalbefolkningen startede med at kikke skævt til fortet og de 400 orlogsfolk, der pludselig kom til øen, siger Peer Henrik Hansen, - Men de endte med at holde så meget af fortet og de tilhørende arbejdspladser, at man ved slutningen af den kolde krig kæmpede for stedets overlevelse.

Bogen får liv og troværdighed gennem tidligere tjenestegørende og aktører, der bidrager med personlige vinkler, der sætter det militære anlæg ind i en kulturhistorisk sammenhæng. ■

ASSENS
Rasmus Juel Hansen

BORNHOLM
Joan Høyer
Frank Larsen

EBELTOFT
Ove Saugbjerg
Lars Tolstrup
Dorte H.M. Jørgensen

ESBJERG
Knud Bødker Jensen
Ole Berggreen Pedersen
Erling Knud Fritzen
Svend Aage Lønborg
Jens Arne Andersen
Carl Jørn Smidt
Thor Alf Pedersen

FANØ
Søren Brink Jensen

FREDERIKSSUND
Jørgen Hansen
Kurt Larsen

GENTOFTE
Finn Sandberg
Bent Carlo Jørgensen
Jan Leylender

GODTHÅB (NUUK)
Lars Winther
Svend Erik Holst
Per Starklint
Orla Albertsen
Jens Bertelsen Jørgensen
Michael Carlsen
John Ploug
Carsten Jensen
Jim Olsen

HADSUND
Lars Grøn
Orla Jensen
Niels Folmer Nielsen

HALS
Per Jensen
Gert Sørensen

HASLEV
Poul Erik Szymula

HELSINGØR
Peter Albæk Seitzberg
Anders Hoberg
Kim Fjalland

HIRTSHALS
Freddy Arne Engbjerg
Rasmus Feilberg
Carl Christian Broberg

HJØRRING
Kim Thorning Ibsen

HORSENS
Inge Nørgaard
Bent Halvas

HUNDESTED
Bent Arne Olsen
Arne Wulff

ISHØJ
Mogens Holsø

KGS.LYNGBY
Bjarne Blankholm Vibe

KORSØR
Martin Toftegaard Nielsen
Jens Spur Bahnsen

KØBENHAVN
Ulf Aagaard Pedersen
Bo Lykke Jensen
Gyrd Heldborg Rasmussen

KØGE
Torben Ulrik Sørensen
Kurt Schrøder

LANGELAND
Claus Birger Hansen

LEMVIG
Allan Mose Jakobsen

MARSTAL
Hai Faurbye
Lennart Lundsgaard
Mogensen

MØEN
Johnny Olsen Meyser

NIBE
Per Langeland Petersen
Jens Møller Pedersen
Henning Jensen

NYBORG
Torben Lund-Larsen

NYKØBING FALSTER
Jørgen Svend Ulrik Pedersen

NYKØBING SJÆLLAND
Søren Agerbak
Jesper Mygind
Klaus Hjørnegaard
Michael Albæk Jensen
Martin Scheurer
Søren Rosell
Egon Fabricius

NÆSTVED
Claus Eriksson
Torben Kurt Jensen
Niels-Kristian Frederiksen
Kim Vilhemsen

ODENSE
Leif Nielsen

RANDERS
Thomas Langkilde
Andersen

SKAGEN
Claus Jacobsen
Erik Møller Hansen

SLAGELSE
Per Dedenroth Graugaard

STEVNS
Bruno Christensen
Peter Nygaard Larsen
Søren Strøm

SVENDBORG
Børge Udsen
Peter Filip Albertsen
Peter Knud Madsen
Ina Nørlov
Helena Undir Varda
Jack Undir Varda
Henning Blaaby
Mogens Lindskov Felle

THYBORØN
Alf Hansen

VORDINGBORG
Kathe Gredsted

AABENRAA
Gunnar Preben Andersen

AALBORG
Valdemar Mouriz Høyer
Jørn Holger Christensen
John Damgaard Svendsen
Ib Sloth Bengtsen
Johan Fritzen

AARHUS
Inge Siewers Møller
Preben E. Jensen
Erik Nicolaisen

MARINEFORENINGEN

Medlemstal pr. 1. november 2013: 9,594

Amager Marineforening 25 år

Danmarks Marineforenings afdeling på Amager rundede de første 25 år med festligt og velbesøgt reception

Lille og vågen er bedre en stor og doven. Dette var et af hovedbudskaberne i landsformand Jens Ole Løje Jensens tale til de mange gæster, der sammen med medlemmerne fra Amager Marineforening lørdag den 12. oktober fejrede afdelingens 25 års jubilæum. – Det var den 25. november 1988, at I holdt stiftende generalforsamling med 16 medlemmer. Initiativtagerne var nogle driftige mænd med rødder i Søværnet, heriblandt jeres første formand, seniorsergent Ole K. Mønster og næstformand oversergent Jens Buris, sagde Jens Ole Løje Jensen. Landsformanden kunne også fortælle gæsterne, at afdelingens første marinestuen allerede blev taget i brug i 1992. Jens Ole Løje Jensen fremhævede ligeledes det gode samarbejde mellem Amager Marineforening og Marinehjemmeværnet samt Søværnet og ikke mindst Tårnby Kommune. – En velfungerende lokal marineforening er også et godt aktiv for kommunen på flere måder. Eksempelvis er det normalt ikke de gamle orlogsgaster, der belaster kommunens sociale budget, slog landsformanden fast.

Dagens mange taler og umanerlig gode forplejning blev professionelt kædet musisk sammen af Kvindelige Marineres Musikkorps.

Afdelingsformand
i Amager Marineforening
Søren Konradsen med
landsformand
Jens Ole Løje Jensen
på sin højre side og
distriktsformand
Gert Allan Larsen th.

Ud over at Amager
Marineforening kunne fejre
25 års jubilæum, var der også
25 års medlemsemblemer til fv.
Jens Buris, Keld Henriksen,
Sten Rasmussen, Johnny Nielsen
og Jens K. Jørgensen.

POST

DANMARK

PP

Magasinpost MMP
ID-nr. 42452